POEZII

IAȘI

Editura Librăriei Frații Șaraga

(Toate drepturile reservate)

STABILIMENTUL GRAFIC «MIRON COSTIN».

PREFAȚA.

Această prefață ĭeste mai mult o simplă lămurire asupra timpuluĭ cînd am scris versurile de față și cu osebire asupra motivelor ce m'aŭ făcut să le daŭ la lumină. Incep a publica așa cum am scris: cele întăĭ dintre anii 1865 și 1870, iar după acestea «Pastelurile» scrise între 1870 și 1880, afară de niște poeme ce vor ĭeși în volum separat. Stăruințele ce de obiceiŭ le pun prietenii chiar și pe lîngă ceĭ mai slabĭ versificatorĭ, de a-și fotografia criĭeriĭ, m'aŭ silit și pe mine a publica. Vor fi unii și poate mulțĭ, carĭ vor zice, că ĭera de prisos, a spori colbul mediocruluĭ cu aceste începuturĭ; — din potrivă, ĭeu am găsit instructiv aceasta, ca studiu științific asupra evoluției psihologice, după mediile prin care trece cugetarea. Dacă întîmplarea nefericită pentru părinții m'a făcut și pe mine, ca să pĭerd pe cel întăĭ născut, tot întîmplarea a hotărît, ca să

păstrez cel întăĭ vers, ce l'am scris: «Luna» cu care începe volumul. Cruțînd erorile tipariului pe hîrtie, cetitorii nu cruță pe acele din tipariul criticeĭ și doresc criticeĭ, să-mĭ facă erate, care ĭele singure să nu aibă nevoĭe de alte erate.

Iași 1893, Iulie 16.

N. Beldiceanu.

Amor și Lacrimi

LUNA.

Lună, galeșă iubire,
Ce sub crep de nouri morĭ;
Palidă-ĭ a ta zîmbire,
Cînd călătorești spre zorĭ.

Lună, spune-mĭ a mea dragă,
De închină chipul tău,
Cu-acea dragoste întreagă
Ce în suflet o port ieŭ?

Poate tristă iea la tine,
Caută dorind de mine,
Saŭ pe braț străin, cu dor
Pleacă sin tremurător.

Lună, las-o ca să doarmă,
Las-o'n criptă să m'adoarmă;
Cine știe să iubiască,
Știe 'n groapă să traiască...

GLASUL TĂU.

Am auzit adese iubita mea frumoasă.
Concertul filomeleĭ stîngîndu-se în ceriŭ ;
Am ascultat cîntarea sburdalnică, voioasă,
Ce-o cîntă ciocîrlia, scăldîndu-se 'n eter.

Am tînguit din suflet un asfinţit de soare,
Departe cînd şopteşte pîrăul plîngător ;
Şi glasul lin şi dulce, prin care lin o floare
Şopteşte cu zefirul aprindere şi dor...

Am ascultat în noapte o limbă sufletească,
Cum laudă cu slavă amoriul asfinţit ;
In somn ieŭ auzit-am cîntarea feciorească,
Ce poate nime 'n lume nu a maĭ auzit...

Dar, de cît orĭ ce glasurĭ, un glas ie pentru mine,
Ce cu oftărĭ străbate adînc sufletul meu ;
De iel în orĭ ce vreme simţirile-mĭ sînt pline ; —
Iubito şi frumoaso, — acesta-ĭ glasul tăŭ...

IN VIE.

Iera toamna, cîte una,
Pe jos nucile cădeaŭ ;
Crengile 'mpletiaŭ cununa
Frunților, ce atingeaŭ.

Sub tufariĭ de la vie.
Pintre strugurii voioșĭ,
Ieŭ priveam cu bucurie
Noaptea ochilor frumoșĭ...

Tu ședeaĭ jos, sub o viță ;
De-asupră-ți, Smărăndiță
Atîrna un strugurel,
Verde ca un smărăndel...

PRIVIGHITOAREA.

Cînd stele în aier tăcute plutesc,
Cînd albele visuri pe frunți rătăcesc ;
In ceriŭ și pe lume, cînd taina trăiește ;
Cînd valul oftează, cînd frunza vorbește ;
De ce, amărîto, la plîngerea ta,
Imĭ vine azi mie, adînc a ofta ?

Cînd zorile albe, în zi aprind șir
Luminele roșiĭ de viŭ trandafir ;
Cînd soarele vine de 'ntunecă luna,
Pe unde privirea-ți se duce tot una ? —
Pĭerdut-aĭ părechea, — în tainicu-ĭ zbor,
Luat-a iea calea acelor ce mor ?

O ! mult amărîto, — ieŭ suflet stingherĭ
Daŭ vamă ca tine cumplitei dureri ;
Iubesc o plăcută, o vie lumină, —
Dar fără iubire nu-ĭ ziua senină...
Iĭ tristă viața la doĭ ce iubesc,
Cînd sînt ieĭ departe, cînd nu-șĭ maĭ vorbesc...

IN BISERICĂ.

Aici, — acum ĭe anul, veniam, mi-aduc aminte,
Cu tine-a mea icoană, aicea tu fierbinte,
Rugaĭ cu glas de înger pe dumnezeul tău,
Ș'alăturea cu tine îngenunchiam și ieu...

Iera o sară lină, de tainică simțire,
Ce duce pintre stele a omuluĭ gîndire;
Cu note plîngătoare, trist clopotul vorbia,
Iar valea 'n intervale duios îĭ răspundea.
Intrarăm în lăuntru, pășeam cătră altar; —
Nestînsă amintire, ceas dulce și amar!
Cu ochĭ adîncĭ de negri, cu fața rugătoare,
Iubito, te văd parcă, cum stai de plîngătoare,
Cu buze tremurate, încet cum te rugai.

Dar, ce cîștigă lutul din plăzmuitul rai?
In dragoste 'n credință, poveștĭ aflat-am ieŭ...
Și 'ntăiŭ, ca și la urmă, rămas-am tot ateŭ!

Aici, unde odată alăturea noi stam,
Aicĭ, unde cu dînsa, la dînsa mă rugam...
Acuma singur numaĭ, stinghere tînguire,
Ieu vin sub zidurĭ surde să plîng o nălucire...

Voĭ, boltelor tăcute, ce singur mă videţĭ,
Şi marture uităreĭ uitatuluĭ sînteţĭ...
Sub umbra voastr' acuma, cu pas şovăitor,
Zdrobit ieu de durere, apar suferitor,
Şi spre icoane, unde în ceasurile sfinte,
Lipeaĭ copilă, gura şi sărutaĭ fierbinte,
In lipsa ta cu jăle, cu lacrimĭ şi oftărĭ,
Culeg de pe icoane a tale sărutărĭ...

AMINTIRE.

Iubitu-te-am, iubito, cu multă nebunie,
Cu focul tinereţeĭ urcat la poĭezie ;
Cu dorul cel maĭ fraged şi netăgăduit,
Cu tot ce 'n suflet ieste putere de iubit.

Credeam nesocotitul în umbra fericireĭ,
Precum devotul crede în visul nemurireĭ ;
Credeam în tot ce crede smintirea minţilor ;
Iubiam cu ferbinţeala întăiuluĭ amor ...

Şi 'ntr'adevăr, osîndo, stăpînă azĭ pe mine,
Ce om putea să fie nepăsător de tine,
Cînd tu aşa de bine ştiut-aĭ să minţeştĭ,
Incît nefericito ! credeaĭ că mă iubeştĭ ...

Dar, tristă amintire!—poveste-aĭ fost, ce zboară,
Statornică la minte ca patima uşoară ...
Şi dac' aşa de bine ştiut-aĭ să iubeştĭ,
La urmă ca femeĭe, aĭ vrut să fiĭ ce ieştĭ ...

12

O! cît de multe lacrimi, și cît de arzătoare,
Jertfit-am pentru tine, frumoasă muritoare;
Despreţuit de tine, nimic nu preţuiam;
Orbit ieu de mînie, — iubiam și te uram...

Adio zic dar ție, ființă azĭ pĭerdută,
Și cînd îți zic adio, îmĭ vine-a lăcrăma;
O! inima sărmana... ce suferinţĭ, ce luptă!
N'o maĭ iubesc și totuși gîndesc încă la iea...

DIN TRECUT

Sărmană ființă, fulg de tinereță,
Tu păreai curată ca ceriul curat ;
Atîți ani trecut-au, a ta frumuseță
S'a dus și ieu încă tot nu te-am uitat . . .

In suflet mă doare, cînd privesc la tine,
La trecutul nostru, far înșelător
De zile plăcute, vesele, senine,
Ce ca niște stele murit-au sub nor . . .

O! cum al tău suflet găsit-a plăcere
Să-și rîdă de mine, să jure 'n zadar ;
Cum o gură dulce, o gură de miere
Știea să sărute așa de amar ?

Dar să dăm uitărei suferința vie,
Că iubind, iubirea m'a nenorocit ;
Lecția cumplită, care mi-ai dat mie,
M'a lovit în suflet, dar m'a împetrit.

Frumoaso, de-atuncea, te-am văzut adese,
Şi nici cum vederea-ţĭ nu m'a tulburat;
Dragostea-mĭ nicĭ urmă n'a putut să-şĭ lese;
Faţa mea, durere nu ţi-a arătat . . .

Te uitaĭ la mine ca şi maĭ 'nainte,
Căutînd iubire, ce nu maĭ ĭera;
Am stătut ca piatra, ce nimica simte;
Ochiul meŭ ca stecla la tine privia . . .

Adio, adio, — fericirea toată
S'a dus de la mine cu iubirea ta:
O! ce nu pot plînge, cum plîngeam odată,
Lacrămile poate că m'ar uşura . . .

FEMEIA

Tu, ce 'n al meŭ suflet trezit-aĭ iubirea,
Lăsîndu-mĭ a crede că ieşti fericirea . . .
Minune culeasă din florĭ de amor.
De ce-mĭ săpĭ mormîntul cînd ieŭ te ador? —
Dar, spune-mĭ uitat-aĭ, cum tu cu măhnire
Juraĭ pe luceafăr curată iubire? —
Azĭ, unde-ĭ sărutul cel înflăcarat,
Veninul de lacrimĭ ce tu mi l'aĭ dat? —
De ieraĭ femeia de cuget lipsită,
Făptura vicleană, vroinţa smintită,
Ce mîndră suride, cînd poate-amăgi,
N'aşĭ avea nimică azĭ de-a tîngui . . .
Insă tu, frumoaso, care nicĭ gîndirea
N'aĭ ascuns de mine, tu, care păreaĭ
Nevinovăţia, otravă să-mĭ daĭ? —
Ce chin, ce osîndă! pe biata-mĭ viaţă,
Durerea închiagă o lume de ghiaţă . . .
Iubirea dispare ca floarea luĭ Maĭ; —
Femeie, femeie! tu inimă — n'aĭ . . .

FIRUL DRAGOSTEI

Pintre florile iubireĭ, vezi cum sufere o floare,
Cum, sărmana, spre lumină caută necontenit;
Sînt şi ĭeŭ ca floarea tristă, ce se uită cătră soare:
In spre tine, al meu suflet caută nefericit...

Intre firele vieţeĭ, ce le-a tors gingaşa fire,
Ieste firul vieţeĭ mele, strîns de tine depănat;
Să-l deslegĭ, nu-ĭ cu putinţă, căci legatu-ĭ prin iubire,
Rupe-l dar, frumoaso, rupe-l! a ucide nu-ĭ păcat...

DRAGOSTEA PIERDUTĂ

Dragoste neînțăleasă de ființele ușoare,
Tu nu poți face minciuna trainică și iubitoare:
Lutul inimeĭ viclene nu pricepe limba ta;
Slăbăciunea omenească nu te poate merita.

Am iubit, mi-aduc aminte, în pierduta-mĭ tinereță,
Am iubit și ieŭ ca alțiĭ pămîntească frumuseță;
Am iubit-o cu credință, fără patimă șĭ rău;
Am iubit-o cum iubește un zmintit idolul său...

Dar ce liniște, ce bine află sufletu'n iubire?—
Tot femeie-a fost și stânca ce-a zdrobit a mea simțire
Tot o Evă, moștenirea suferinței pe pămînt;
Iar cuvîntul ieĭ tot pleavă, pe aripele de vînt...

18

Deodată, în durere îmi pierdusem judecata;
Pe-a me față vestejită zimbetul nu înflorea;
Stînsă îmĭ iera privirea, lipsia inimeĭ bucata,
Și zdrobită iea, sarmana, ca o marmură zăcea...

Astăzĭ încă, ieŭ, în cale-mĭ de'ntîlnesc vre o privire
Zimbitoare ca privirea-ĭ, de venin și amăgire ·
Imĭ aduc aminte 'ndată, — o durere, un oftat,
Imĭ aduce tinerețea, ca un arbore uscat.

Nicĭ o patimă în lume ca iubirea nu-ĭ cumplită,
Și nimic de plîns nu ieste ca o inimă zdrobită;
O credință înșelată pune ghiață și pe florĭ;
Rana inimeĭ ie crudă și te doare păn' ce morĭ...

CINE-MĬ VEDE SUFERINŢA...

Cine-mĭ vede suferinţa, cine'mĭ dă crezare mie
Cine-ntoarce la viaţă al mieŭ suflet întristat,
Cine-mĭ dă o vorbă dulce, cine-mĭ dă o bucurie,
Cine-mĭ dă un sărutat?

Frumuseţă strălucită, cu privirile senine,
Pentru mine fericirea pe pământ nu are loc,
Cel ce-ar şti a mea iubire, cald ar plînge lîngă mine,
Ar varsa lacrimĭ de foc...

Zile triste, zile negre, zile pline de durere...
Ce speranţĭ îmĭ daţĭ voĭ mie, ce-mĭ păstraţĭ în viitor?
Dor străin şi fără nume, suferinţă, sfîşiere,
Gelozie şi amor?

Crudo ! ce rupĭ fără milă, a vieţeĭ noastre file ?
Unde vraĭ să-mĭ ducĭ iubirea, în mormîntul fioros ?..
Dar fugĭ, lasă-mă în pace, nu-mĭ rîpi a mele zile
Ucigaşule frumos . . .

PE UN ALBUM.

Privind aste rînduri, veĭ întreba, cine
Să fi scris aicea, atuncea de mine,
Nicĭ urme găsi-veĭ, -- ce veĭ căuta,
Epitaful ţie nu-ţĭ va arata...

O piatră vorbeşte, un nume ĭea spune,
Mormîntul se vede şi mare şi mic,
Cînd moare o viaţă, scheletul rămîne,
Cînd moare un suflet, rămîne ... nemic ...

SÎNT VINOVAT....

Sînt vinovat, ştiü bine văd ieŭ că-ţĭ sînt povoară
Statornica iubire, pricep, n'o înţelegĭ;
Dar şi a mea oftare cît ieste de amară,
Ce neagră mi-ĭ durerea, de care tu mă legĭ!..

Văd, cum de mult la mine, priveştĭ tu cu răceală
Cum nu 'nţelegĭ durerea şi aprig dorul meŭ;
Dar soarele nu are atâta ferbinţală,
Cît foc, cîtă iubire am pentru tine ieŭ!..

De nebunia-mĭ tristă, îţĭ vine păn 'ş'a rîde;
Nicĭ chinul meu, de tine ĭertat nu poate fi;
Dar spune-mĭ, cînd se ieartă aceluĭ ce ucide,
De ce să nu se ĭerte şi celuĭ ce-ar iubi?

TE-AM VĂZUT...

Te-am văzut și astă dată,
Vinovatule iubit,
Ș'a mea inimă 'ntristată,
Iar de tine s'a lipit...

Intr'un scutur de mînie,
Al meŭ suflet se gîndi,
Dragoste să nu-ți mai fie;
Cu desgust a te privi...

Dar femeia ie lasată,
A ne însufla amor,
Cu zimbire vinovată,
Și cu ochiŭ-amăgitor...

Duşmane ! — o sărutare
Tu, pe frunte-mĭ aĭ lăsat,
O privire de iertare,
Şi ieŭ totul ţ-am iertat . . .

Lacrimilor tinereţeĭ,
Cine poate rezista ?
Rugăciunea frumuseţeĭ,
Moartea chiar ar dezarma . . .

PĂRERE DE RĂU.

Cînd te-am văzut copilă, luceafărul iubirii
In sufletul meŭ rece zimbit-a luminos,
Iar cîntecul tăŭ — plînset, cu notele mahnirii,
Pe-a suferinţeĭ glasuri vibră melodios...

Dar, pentru zile moarte nu ieste poĭezie;
Pe vestejitul cipru zefirii nu şoptesc;
Ieŭ chip al suferinţeĭ, străin de bucurie
Cum să 'ndrăznesc a zice, la tine de gîndesc?

Ce? — să maĭ cred în bine, cînd n'am credinţă? —
S'a departat de mine al tinereţeĭ vis...
Să maĭ iubesc iubito! — ce tristă năzuinţă!
Un sceptic ca să creadă ar fi lucru de rîs....

Frumoasă 'nchipuire, a razelor de soare,
Rămîĭ tu liniştită, cu liniştea din zorĭ,
Şi veselă urmează, cu inima în floare,
O cale semănată cu dragoste şi florĭ;

Şi dacă fericitul, ce-ar fi să aibă parte
La tânăra-ţĭ iubire, de iea n'ar merita;
Cu dragoste gîndeşte la iubitoru-ţĭ frate...
De te-ar uita o lume, iel nu te va uita...

LA MORMÎNT

Cînd luna se rădică şi lasă cu mâhnire
Pe lumea adormită o galeşă privire ;
Duios în departare, cînd plînge un pîrău,
Ca sufletul ce plînge frumos trecutul său,
Un dor atuncĭ mă prinde, aprins, de tinereţă ;
Gîndesc la dulcĭ fiinţe, cu dulcĭ, cu blînde feţe,
La mîngîerĭ duioase, ce în morminte zac
Şi gîndurile mele în lacrimĭ se prefac . , .

Dar unde ieştĭ, iubito?... te-aĭ dus în lumĭ senine,
Şi dus-aĭ tu cu tine şi fericirea mea . . .
Prielnică lumină, tu aĭ fugit de mine,
Precum de nour fuge tremurătoarea stea.
Şi mi-aĭ lasat, frumoaso, o dulce amintire,
O dungă luminoasă de gingaşă iubire . . .
Lumină răpitoare, ce mi-aĭ răpit pe vecĭ
Iubirea mea cea caldă cu-a tale braţe recĭ . . .

Azi trista mea gîndire, în noapte îmi aduce
Pe raza unei stele, plîngînd zimbirea ta ;
Căci mult ieraĭ frumoasă,. prielnică şi dulce
Şi mult tu îndulcit-aĭ amărăciunea mea . . .

.

Repaos ţărneĭ tale, zimbire asfinţită,
Când ieştĭ nepăsătoare de lacrimĭ şi oftărĭ,
Tu lasă-mă pe muchea de peatră mucezită
Stingher s'aduc ieu astăzĭ, — stinghere sărutărĭ

MUSTRĂRILE IUBIREĬ

Arătare minciunoasă,
Care 'n moarte-aĭ dispărut,
De ce-aĭ fost așa frumoasă,
Dacă minte n'aĭ avut? —

Unde-ĭ inima curată?
Iea din lume s'a mutat;
Lacrima pe florĭ varsată,
Ca o rouă s'a uscat...

Numele tău cu rușine,
Cu despreț toțĭ îl rostesc;
Lumea rîde azĭ de tine,
Și ieŭ încă maĭ trăĭesc...

Pentru ce născut-a chinul
Din lumină, din amor ?—
De ce poartă floarea spinul,
Şi simţirea poartă dor ?—

De ce o viaţă 'ntreagă,
Sărutînd m'aĭ viclenit ;
Cînd mi-aĭ fost aşa de dragă,
Pentru ce m'aĭ pedepsit ?—

In durerile estreme,
Ieŭ cum n'am murit macar ?—
Osîndito, multă vreme,
Te voiŭ blăstăma amar ...

INTUNERIC

Intuneric, întuneric, — între mine și 'ntre tine,
Ieste mare potrivire: sîntem sînguri amîndoi;
Pentru tine nu-i lumină, pentru mine nu-i iubire;
Tu porți jele ca secriul; rude morței sîntem noi...

Ochii tei orbiți de soare, nu se pot uita la soare;
O pedeapsă ie lumină pentru cel desprețuit;
Inima cînd nu-i iubită, se topește ca o floare,
Soarele nu dă viață mugurului vestejit...

Intuneric, tu versi balzam pe o dragoste rănită.
Tu alini oftarea noastră, mîngîi fără de cuvînt;
Tristă se ascunde 'n tine a mea inimă zdrobită,
Precum moartea trist ascunde o durere în mormînt...

32

Intuneric, spune-mĭ mie, de ce soare nu maĭ ie[illegible]—
Un prietin, ce omidă-ĭ, desflorit-a al meŭ pom;
Frumusețea mea iubită a rămas de rîs poveste;
Gura ieĭ sărută astăzĭ lut, ce poartă chip de om..

Azĭ, iubirea ta femeie, ca lumina de la lună,
Crește lină, ș'apoĭ scade într'un haos fioros...
Nestatornică ie luna, iar iubirea, o minciună...
Intunericul, iubirea, nu-ĭ ca tine fioros...

URÎTUL

Soarele ne dă lumină
Şi ne mîngîĭe pe toţĭ,
Chiar şi noaptea cea senină
Are soare pentru morţĭ...

Numaı ieŭ nu am lumină;—
La suflarea vîntuluĭ,
Numaĭ fruntea mea să 'nclină
Pe pragul mormîntuluĭ.

Căcĭ ce poate a-mĭ suride,
Intre soare şi pămînt;
Cînd urîtul mă ucide;
Cînd dorito, singur sînt...

Şi cu toate-acestea 'n mine
Soarele ar resări,
Dacă te-aş vedea pe tine :
A vieţeĭ mele zi.

O DURERE.

Ieste o durere, care n'o poţĭ spune
Nicĭ unuĭ prietin aicĭ pe pămînt,
O vie durere, ce doru-ţĭ repune
Şi-l duce'n mormînt...

Amară şi crudă, iea n'are cuvinte,
Durere şi taină să poate numi ;
Uitată de lume, adînc în morminte
Iea poate trăi,

Cum orbul aşteaptă, cum orbul doreşte,
Să rîdă lumina în stîns ochiul său,
Tot astfel doreşte, sufere, iubeşte
Şi sufletul meŭ...

Slăvesc o lumină a bolteĭ senine,
O floare, o rază, un blînd curcubeŭ ;
Pe fața-ĭ să vede, că-ĭ soră în bine
Cu sufletul meŭ.

Ș'adese pe gînduri, departe de lume,
Vreŭ să-ĭ zic pe nume, ne știind ce fac ;
Dar, cîtă durere ! — tocmaĭ al ieĭ nume
Trebuĭe să-l tae . . .

LIPSA IEI.

Aŭ fost zile cumplite,
In care n'am trăit ;
Cînd nopţï posomorîte,
Lumina mi-au rîpit.

Iera atuncï pe soare
Un nour fioros,
Ş'o neagră întristare
In pĭeptu-mĭ dureros.

Păream un sloĭ de ghiaţă
Pe valul uneĭ mărĭ,
Şi nu aveam viaţă,
De cît pentru oftărĭ.

Urîtul zugrăvisĕ
Cu negru al meŭ traĭ,
Şi inima'mĭ fugisĕ
Pe al durereĭ plaĭ.

DEDICAȚIE

Curată bucurie de zi primăvăroasă,
Cînd ochiul meŭ oglindă cu drag fiinţa ta,
Din răsărit coboară o rază călduroasă
Pe inima mea rece, viaţă spre a-ĭ da.

Zimbirĭ de mîngîĭere şi florĭ de poĭezie,
Găsit-am în voioasă şi dulcea ta junie ;
Căcĭ pentru al meŭ suflet, sărman şi chinuit,
Tu ieştĭ o bucurie de frăţior iubit.

Ieştĭ dulce ca steluţa cu raze despletite,
Ce maĭ rămîne'n ziuă pe ceriŭ trandafiriŭ ;
In ochĭ tu porţĭ speranţa de zile fericite,—
Al nevinovăţieĭ ieştĭ farmecul cel viŭ.

Nu poate găsi omul mai scumpe şi bogate
Comori, ca cele-ascunse în inimioara ta ;—
Tu ai, copilă dragă, atîta bunătate,
Cît răutatea lumei nu poate merita . . .

Azi, — dăruească-ţi ceriul, mult gingaşă minune
Atîtea zile albe, atîtea zile bune,
Pe cîte primăvara, flori, raze, dezmierdări ;
Pe cîte pe un leagăn curate sărutări . . .

STROFE

Tu ieștĭ frumoasă ca o lumină,
Ce arde noaptea vie și lină ;
Cu dor, cu sete, ca la o stea,
La tine cată privirea mea.

Precum făclia numită soare,
Tu în iubire ieștĭ arzătoare ;
Cînd tu la mine cald aĭ privi,
De-aș fi de ghiață ieŭ m'așĭ topi . . .

Comoară vie, din ceriŭ căzută,
Tu ieştĭ senină, sus ieştĭ văzută,
Ca şi întăiul dulce fior,
Ce-l naşte'n suflet un gingaş dor.—

Femeie, floare, odor, minune,
A ta iubire viŭ mă repune; —
Cînd al tăŭ nume ĭeŭ îl rostec,
Buzele mele se îndulcesc . . .

RUGA.

Cum inima se'nchină
Albastruluĭ senin,
Aşa, dulce lumină
Ieŭ ţie mă închin !

Nu dau nicĭ o gîndire,
La morţiĭ ce trăĭesc ;
Credinţă şi iubire,
Ieŭ ţie le jertfesc.—

O ! dragă mîngîĭere,
Aruncă ochiĭ tăĭ,
Pe neagra mea durere,
Pe veştezĭ aniĭ meĭ.

Uitîndu-te la mine.
Gîndește-te odat'
La cela ce la tine
Gîndește ne'ncetat...

Gînduri Negre

CE SĂ MAĬ SCRIU?...

Ce să maĭ scriŭ oare, virtuțĭ, caractere,
Nevinovăția, ce din leagăn piere;
Oameni, ce orbește în prăpăstiĭ merg,
Binele pe care nu-l maĭ înțeleg?

Aud cum prin lume ades' se vorbește
Despre o dreptate, ce nu maĭ trăiește;
Se zice că omul ieste fericit;
Că inima încă nu l'a părăsit...

Sarbădă credință, minte răŭ croită,
A lumeĭ oglindă ce-o vezĭ murdărită
Cu negre pacate, în față s'o aĭ,
Ș'apoĭ să maĭ lauzĭ aceia ce n'aĭ...

Dacă lumea nu ie, după cum îmĭ pare,
Dacă iea virtute și caracter are ;
Dacă fericirea nu ieste un vis,
Omule, atuncea șterge ce am scris . . .

NEFERICITUL.

Durerea cînd atinge, durerea cînd loveşte
Şi fulgeră de moarte un suflet simţitor,
Plăceri, dorinţe, visurĭ, iea toate le rîpeşte,
In nopţĭ întunecoase simţirele scobor.

Atuncĭ nefericitul ajuns la desperare,
In negrele prăpăstiĭ de scîrbă ieste dus;
Perdută ie fiinţa, busolă cînd nu are,
Cînd soarele vieţeĭ declină spre apus.

Atuncea frigul morţeĭ în inimă scoboară,
Se'ntunecă şi stînge a zilelor scînteĭ;
O noapte fără stele atuncĭ îl împresoară,
Şi lacrimĭ îngheţate arată ochiĭ seĭ. —

Iar dacă vre-o dată pe buza luĭ să vede
Un semn de bucurie, un zimbet omenesc,
Ca fulgerul în noapte iel rîde și se perde,
Căcĭ zimbetul acesta nu ieste pămîntesc.

Nu-ĭ zimbetul plăcereĭ, ce-l simte fericitul,
Nu-ĭ raza bucurieĭ, nu-ĭ ris adevarat; —
Copac în 'nuntru veșted ie tot nefericitul,
Afară ieste verde, la inimă uscat...

PULVIS ET UMBRA...

Icĭ în lumea astă mare,
Pe acest pămînt bătrîn,
Toate-s umbre trecătoare,
Pleavă, scrum toate rămîn.

Precum barca de talazurĭ
Se frămîntă necurmat,
Noĭ plutim pintre nacazurĭ,
Păn ce vasul am sfarmat.

Fericirea ie părere,
Fulger, iute trecător;
Lumea, cîmpul de durere;
Omul, tristul călător...

Vîntul morţeĭ ieste rece,
Zilele ca frunza pic;
Aniĭ zbor, viaţa trece,
Pentru ce? — pentru nemic.

Şi pe stînca furtunoasă,
Pe val iute trecător,
Noĭ sedim speranţĭ frumoase,
Speranţĭ, carĭ ne omor...

Toate 'n lume, rĕŭ cu bine,
Grijĭ ce mînţele frămînt,
Zile-amare, zile line,
Ne duc — Unde? — In pămînt...

VIAȚA.

Ce ĭe viața noastră ? — a Libieĭ pustie,
In care prin oaze verdeața trist învie ;
Ce-ĭ slava, ce-ĭ puterea aicea pe pămînt,
Ce-ascunde piramida ? — un fioros mormînt.

Adese-orĭ de tinerĭ noĭ desgustațĭ de lume,
Sub crivățul durereĭ ca pomul veștejim ;
Ș'atuncea bucuria rămîne un gol nume,
Și în sicriŭ atuncea ca 'n leagăn adormim . . .

Apoĭ, dacă pe calea de lungă rătăcire,
Maĭ întîlnim vr'odată a ceriuluĭ zimbire,
Și dacă prin traĭ dulce din noŭ întinerim,
Un clopot fără veste ne chiamă 'n ţinterim.

Puterea, strălucirea, ştinţa şi mărirea
Dau mîna cu durerea, minciuna şi orbirea;
Pe aur şi matasă trăim azi fericiţi,
Ca mîni pe două paie să plîngem amăriţi.

Cu ani întregi de nouri plătim o zi senină,
Şi omul cît trăieşte minciunelor se 'nchină;
Credinţă, neschimbare, nu ieste pe pămînt;
Statornice sînt numai ciolanele 'n pămînt...

O! cît ar fi de bine, cînd răci am sta ca ghiaţa
In faţa suferinţei, făr 'a ne văita;
Ce dulce ar fi traiul, ce scurt' ar fi viaţa!
Cînd zilele durerei am scoate noi din iea...

IZVOR DE LUMINĂ....

Izvor de lumină, cerească făclie,
Soare, tu ce vesel pe ceriú străluceştĭ;
Tu ce 'ncălzeştĭ lutul prin raza ta vie,
Inima mea numaĭ tu n'o încălzeştĭ...

Simbol al vieţeĭ ceĭ neperitoare,
Pentru toţĭ în lume tu aĭ bune legĭ;
Tu ştergĭ dimineaţa roua de pe floare,
Dar a mele lacrimĭ tu nu le maĭ ştergĭ.

In pădurea deasă de izvoare plină,
Urme de viaţă lasă aĭ tăĭ paşĭ;
In tot universul tu 'mprăştiĭ lumină,
Numa 'n al meü suflet întuneric laşĭ...

FERICIRE.

Fericire, fericire, dulce nume și amar,
Multe inimi obosite îți cer liniște 'n zadar.
Precum fluturul, ce noaptea de lumină viclenit,
Imprejurul lampeĭ zboară pănă ce s'a mistuit,
Așa biata tinereță rătăcește în neștire,
După rele ne 'nțelese, ce le crede fericire...

Visul, care dimineața în lumină se topește,
Umbra, după care umbră alergînd se ostenește ;
Un izvor de ăpă lină, ce cu limpezĭ unde curge,
Care cînd să beĭ plecĭ capul, de la gură iute fuge ;
Fumul ce se perde 'n aier, rază, clipă, nălucire,
Iată ce aicĭ în lume se pretinde fericire.

A cerși vr'un bine lumeĭ, ieste o zădărnicie,
A dori vr'o fericire pe pămînt, — ie nebuni.e..

ZILE DE PRIMAVARĂ.

Frumoasă primăvară, tu vii iară-şĭ frumoasă,
Senină şi plăcută aşa precum te-aĭ dus;
Acum lumina-ĭ dulce şi firea maĭ voioasă,
Acuma bucuria domneşte jos şi sus.
Ce caldă ieste raza iubituluĭ tău soare!
Vieaţa se aprinde sub flacărĭ arzetoare;
Pe când tot lutul simte plăcere, că ic viŭ,
Ieŭ, lut al cugetăreĭ, staŭ rece şi pustiŭ...

Ce rîde în cîmpie? pîrăul care scaldă
In valurile sale al ceriuluĭ senin;
Prin aer se strecoară o sărutare caldă
De zi primăvăroasă şi traiul ie maĭ lin.

Ca niște ploĭ de aur cad razele din soare;
Pămîntul și cu ceriul se află 'n serbătoare;
Natura se deșteaptă, copaciĭ înverzesc,
A mele zile numaĭ se perd și veștejĕsc ...

Frumos ie liliacul! un vînt de primăvară
Trezește al luĭ mugur prin tainice șoptirĭ;
Pe creangă păserica bătînd din aripioară
Se lasă și începe un vers de ciripirĭ;
O! cîntă-mĭ, dulce cîntă-mĭ, frumoasă aripată,
Deșteaptă la viață o inimă 'ntristată,
Și dacă păn' la anul voĭ fi ieŭ în pămînt,
Atuncea vin de-mĭ cîntă un cîntec de mormînt...

(Contimpuranul Anul IX. No. 22, Iașĭ 1886).

IMPROVIST.

Mă întrebĭ adese, de ce'n miez de noapte,
Staŭ la întuneric, cînd dă frunza șoapte ;
Să nu crezĭ de chinurĭ că maĭ sînt pătruns,
Că vr'un dor în sinu-mĭ stă adînc ascuns ; —
Dacă-mĭ place noaptea, cînd pe văĭ să'ntinde,
Ie că la intuneric vreŭ a mă deprinde,
Căcĭ pe altă lume, în negrul sicriŭ,
Tot la întuneric vecinic am să fiŭ . . .

VERMELE.

Tu, pe care omul te calcă 'n picioare,
Umbră, fără umbră şi fără pacat;
Gloria ta nime dintre viĭ n'o are;
După moarte omul ţie-ţĭ ieste dat. —

Tu verme ieştĭ rege pe regĭ, în morminte,
Peste moarta lume tu coroană porţĭ;
Din toţĭ învăţaţiĭ ieştĭ cel maĭ cuminte;
Ţie domn al cripteĭ ne supunem toţĭ.

Curînd înţălepte, în a ta putere
Ne 'nţăleptu-mĭ crier îl veĭ capata;
Curînd şi pe mine lutul mă va cere,
Curînd şi ieŭ verme voĭ fi prada ta...

PE UN ALBUM.

Vezi! cum o frunză de vînt suflată,
Pe ţărmiĭ lumiĭ, fuge 'ntristată,
Şi cum se pierde pănă sub nor?
Aşa se duce oriĭ şi ce dor,
Aşa se pierde şi amintirea,
Aşa se uită şi omenirea.—
Privind albumul amicul meu!
Adu-ţi aminte; — frunza sunt ĭeŭ...

1881. Conv. Lit. Anul XV No. 7

DESGUST.

Dor străin de omenire, cumplit dor şi fără nume,
Mă striveşte, mă ucide zi cu zi şi pas cu pas;
Ale mele dulci iluzii, triste flori din altă lume,
Vestejite fără vreme, foi uscate aŭ remas.
Amintirea tinereţei, acea dragă mîngîere,
Care duce cugetarea spre trecutul amurgit,
Ca prielnică lumină, într'o noapte de durere
Cu durere a stîrşit...

Vin'o! dulce nefiinţă, dulce adă-mi mîngîere,
Ieŭ fiinţă amărîtă, zile moarte nu mai vreŭ;
Ce-mi mai trebue vicleana omului înduioşare?
Ie sătul de fraze goale, de minciuni auzul meŭ...
In pustiul suferinţei ce simţire înfloreşte?
Să mai văd luceferi noaptea, cînd ie ceriul nouros?
Ce mi-a dat natura mie, soare? — nu mă veseleşte
Fie cât de luminos.

De-aşĭ străbate lumea toată, de m'aşĭ duce nu ştiŭ unde,
N'aşĭ găsi ieŭ alinare ucigaşuluĭ meŭ dor;
Grea pedeapsă ie desgustu!, cînd în inimă pătrunde,
Nu dor chinurile morţeĭ, pe cît lacrimile dor.—
Pănă cînd atîtea plîngerĭ otrăvite şi amare
Şi ca dorul nesfîrşite? — De ce aprig sufăr ieŭ
Stînca, vulturul şi lanţul? o scînteie de la soare
N'am rîpit ca Protomeŭ!

(Contimpuranul anul al IV, No. 23, 24, 1886).

SFÎRȘASCĂ-SE . . .

Sfîrșască'sĕ odată amara mea durere,
Și lacrimile mele sfîrșașcă-sĕ, — nu vreŭ
Ca să maĭ plîng . . . cu timpul, chiar suferința piere;
Tot chinul și tot răul găsește leacul seŭ . . .

Voĭ, cari 'n astă lume de nour și de soare
Plutițĭ ca niște umbre pe lîngă orĭ ce dor,
Strîngeți-vă în juru-mi, viața-ĭ trecătoare,
Și vreŭ ca voĭ de-acuma să fiŭ nepăsător . . .

La masa nebunieĭ să dăm mîna cu toțiĭ,
Să zugrumăm durerea, otrava să'ndulcim;
In cîntecele noastre să deșteptăm și morțiĭ;
Garafa cea cu lacrimĭ de pietre s'o zdrobim . . .

INIMA TRISTĂ.

Inima tristă, inima răce,
Ieste ca lutul cel împtetrit;
Plumbul durerei prin iea nu trece,
Silecsul rupe orĭ ce cuțit...

Ce nestimate strălucitoare,
Pe-a lumeĭ zare maĭ strălucesc?
Proaste cristaluri amăgitoare,
Ce pietre scumpe se prețuesc...
Și care-ĭ lutul cel de credință,
Ce-și leagă cinstca luĭ de cuvînt? —
Vîntule, spune-mĭ are ființă
Slatornicia pe-acest pămînt? —
Cuĭ folosește al minței soare,

La tidve proaste, la crierï morţï ?
De cine-atîrnă oare dreptatea, —
De niște larve de idioţï ? . .
Virtutea ziceţï ? — ce nebunie !
Maï credeţï încă pe un cuvînt ? —
Acest luceafăr de bucurie,
Ieste departe de la pămînt . . .

Vie dar ceasul de mîntuire,
Vie stîrşitul, ce mult doresc ;
Fără sfieală, cu mulțemire,
Drumul vieţeï am să-l sfîrşesc ;
Căcï ce durere, ce suferință
Să fie oare de a muri,
A duce răul la neființă,
Chinul vieţeï al nimici ?

Nu-mï trebuï lacrimï oficiale,
Minciunï de artă, marmor sapat ;
Nu vreü pe groapă laude goale ;
Vreü de prietinï să fiü uitat . . .

DOR STRĂIN.

Cînd staŭ perdut pe gînduri, adese-ori m'apucă
O sete a plecărei, un dor străin de ducă...
Ş'atunci în golul nopţei, cînd lung privesc la ceriŭ,
Ieŭ mă desfac de mine şi'n întunerec pier. —
Dorinţa mea nebună, pornind pe căi straine
Se duce, — şi pămîntul se duce de sub mine,
O furie mă prinde, ie aprigul meŭ dor,
Al desperărei simbol. — Cu sete tot mai mare
Atunci, aş vra departe, pe drum ce urme n'are,
Să merg ca o săgeată, de fulgere mînat,
Suflat de uragane, de trăsnet alungat;
Şi clipă dupa clipă, trecînd din sferă'n sferă,
Ca astrolitul nopţei, lumină efemeră,
Strălucitoare spaimă! cu dorul meŭ nătîng,
Nebun ieŭ de plăcere, — în haos să mă stîng...

SUFLET TRIST.

O! trist ie al meŭ suflet, selbateca simţire
Mă poartă peste lume, ca paserea prin norĭ,
Şi ochiul meŭ nu află un fir de mulţemire,
Şi mîna-mĭ nu culege de nicăirea florĭ...
Dar, ce florĭ sînt în lume? — acele poate, care
Iţĭ daŭ un dulce miros, ş'apoĭ te otrăvesc; —
Nu-mĭ trebuĭ aşa miros, nu'mĭ trebuĭ aşa floare;
Cununele durereĭ nu vreŭ să le'mpletesc. —
Femeia, de la mine nu ceară o zîmbire,
In inima mea moartă, amorul ieste mort...
Nu vreŭ la dulcĭ cuvinte, dovezĭ de amăgire;
Boneta nebunieĭ, pe cap nu vreŭ s'o port. —
Ce'mĭ trebue, cu omul a face înfrăţire,

Cînd mînă de prietin în mîna mea n'am strîns; —
Ce'mĭ trebue minciună spoită cu iubire,
Nu vreŭ să zică lumea că'n lanţul ieĭ m'a prins. —
Arăte-se acela, ce m'a văzut odată,
Naintea unuĭ idol plecat, îngenunchet,
Văzut-a iel pe gene-mĭ o lacrim' atîrnată,
De cine la durere am fost ieŭ mîngîet? —

In inima mea nime n'ar şti ca să ceteascâ;
N'am vrut, nu vreŭ, cu omul a mă 'nprietini;
Un vultur în robie nu poate să trăească;
Maĭ lesne lupul moare, de cît s'ar îmblînzi...

RĂUTATEA.

Cînd prievesc ieŭ răutatea, cum pe lume se lățește,
Çînd privesc azĭ viclenia, cum din leagăn odrăsleşte;
Çînd privesc ceriul vieţeĭ de pacate înegrit,
Simt despreţ făr' de margenĭ, pentru tot ce-am preţuit—
Şi ce ieste omul nostru? — o minciună trăitoare,
Ce orbește se conduce de o slabă cugetare,
Lut organic ce vorbește, mecanizmul gînditor,
Molecula de mîndrie, un nimic — veţuitor...

Sînt icoana celuĭ vecĭnic, zice ĭel în rătăcire ;
O ! mîndrie omenească, dacă ieștĭ din nemurire
Tu, pretinsa bunatate, cu iubirea ce-aĭ făcut ? —
Ș'acel chip închipuire ... spune, unde 'l-aĭ văzut ? —
Cunosc ieŭ, a ta virtute, — icĭ o văduvă cerșește,
Colea, templul de credință în minciunĭ sărbătorește ;
Demagogul libertățeĭ, mielul blînd se face leŭ ;
Pentru sceptrul unuĭ rege curge sîngele pîrăŭ ...

O ! de ce nu pot, din lume să dispar ca o nălucă,
Al meŭ suflet, între oamenĭ ca o floare se usucă ...
Saŭ ca undele spre stele, ce nu pot evapora,
Și pămîntuluĭ și mărelĭ, trupul meŭ al lepada ! —
Iar din flacăra vieței, din scînteia arzetoare,
Ce se naște, ce sfârșește cu ființa peritoare,
Să resară foc electric, — cînd aș vra ieŭ să vorbesc,
Ca un fulger, peste lume, cu mînie să trăsnesc ...

PERDUT.

Sînt perdut, viața în mine se stinge,
A ta ură lume la ură mă 'mpinge,
Nu mai cunosc mila, răul mă înneacă ;
Cugetu-mĭ la bine azĭ nu se mai pleacă.—
Dacă mai fac urme pe calea pustie,
Nu le fac de voie și dacă trăesc,
Sînt umbră de jale, ruină sînt vie,
Mută suferință, cu trup omenesc . . .
Dar n'am fost ieŭ astfel prin a mea natură,
Avut-am un suflet, pe om l'am iubit;
Omul însă vecinic mi-a respuns prin ură,
Și 'n tot ce-ĭ mai gingaș, omul m'a lovit . . .

De ce oare mie pentru zile rele,
Vitriga natură simțire mi-a dat ?
Nu iera mai bine ca oasele mele,
Tipul unuĭ tigru să-l fi întrupat ?
Fugiți de la mine, năzuiți de bine,
Voĭ, ce nicĭ un bine nu mi-ați dăruit ;
Duh al răutățeĭ, suflă peste mine,
Eă-mă răŭ ca tine și neîmblînzit.

LUMEI.

Lumea, ce mă vede, nu-mĭ vede durerea,
Și nime răspunde sufletuluĭ meu;
Calomnia face să gust mîngăerea
Petrelor, ce-asupră-mĭ aruncă mereŭ...

Mizantrop zic uniĭ,—sînt răŭ, cunosc bine;
Sînt răŭ pentru lume, căcĭ răul urăsc;
Dar ce sînt de vină, vrut-am ieŭ cu mine
Osînda vieței, ce desprețuesc?

Răspunde, natură! oare aste rele,
A lutuluĭ patimĭ, doritule-am ieŭ?
Oar' afurisită a nașterei mele,
Te-am cerșit ieu oare la vr'un dumnezeu?..

Ce ? plîns-am vr'odată fiinţa-mĭ lovită,
M'am înjosît oare surzilor să spun
Durerile mele ?—inima-mĭ cernită
Găsit-a în petre un resunet bun ?

Zgripţorĭ fără cuget, larve otrăvite,
Şopîrle scîrboase, vermĭ ca mînĭ uitaţĭ,
Rămîneţĭ în noapte de moarte 'nghiţite
La lumina luneĭ, cînilor latraţĭ ! . . .

O LACRIMĂ.

O lacrimă încă tinereţeĭ mele,
Florilor mâhnireĭ, palidelor stele
Care eclipsară cu trecutul meŭ ;
Visurilor duse în noaptea adîncă,
Inimelor scumpe, o lacrimă încă,
Şi iar între oamenĭ rătăci-voĭ ieŭ.

Până cînd tot singur răul de-a culege ?
Cine mă aude, cine mă 'nţălege ?
Care suflet simte cea ce-am simţit ?—

Nu ie născut omul singur să trăească ;
Pot să mă amestec în turma lupească.
Intre muritorii ce nu i-am iubit . . .
Și ce, – să mai fie oare vr'o durere.
Cînd inima ieste goală de plăcere ? – ·
Dacă ieŭ pe mine, nu mă mai simt ieŭ ?
Frați ai desfătăreĭ ! formați-vă grupa;
Pregătiți banchetul, aduceți-mĭ cupa ;—
Voesc veselie, — lacrimĭ nu mai vreŭ.

Pasteluri.

MOȘII.

Cofițĭ, străchinĭ și ulcele,
Inșirate staŭ la porți,
Și'n cofițĭ lumînărele:
Azĭ ie ziua celor morți.

Morții azĭ aŭ masă mare,
Pe săracĭ morțiĭ hrănesc;
Curge vinul prin pahare,
Morțiĭ azĭ benchetuesc.

Dar în timp ce fie-care
Face pentru morții sĕĭ,
Astă milă trecĕtoare,
Ce se uită de ceĭ reĭ.

Maĭ sunt morți uitați de lume,
Nime la ieĭ se gândesc :
La morminte fără nume,
Al meŭ vers eŭ dăruesc.

DUMINICA MARE.

Astă-zĭ ieste serbătoare,
Ie Duminica cea mare,
Serbătoarea cea cu teĭ;

Pe la streșinĭ crengĭ s'anină,
Schimbă casa în grădină,
Sbor prin frunze flutureĭ.

Fetele în serbătoare,
Fulguesc ca o ninsoare
Pe verdeață în câmpiĭ;

Sar în joc ștergare albe,
Rîd la soare miĭ de salbe:
Ochiĭ rid de bucuriĭ.

Iar bătrînii la o parte,
La pahare îșĭ fac parte,
Și mulțĭ anĭ îșĭ dăruesc,

Că'ĭ Duminica cea mare,
Cînd aŭ teiĭ serbătoare,
Casele cînd înfrunzesc.

LEAGĂNUL.

Glas îngeresc s'aude cântând cântare dulce,
O mamă lin adoarme copilul eĭ la sin ;
Şi cântecul de mamă un dulce somn aduce,
Şi tot maĭ lin iea-ĭ cîntă şĭ'l leagănă maĭ lin.
Iel când şi când îngână, apoĭ iel tace . . . doarme,
Şi fericit visează, surideo dragalaş ;
S'ar zice că un înger pe alt înger adoarme,
Saŭ crinul că adoarme pe sin un fluturaş.

Când ochiĭ iel deschide, la gură iea-ĭ lipeşte
Un măr alb ca omătul, de lapte roditor ;
Iea-ĭ dă mĕrul vieţeĭ şi dulce iea hrăneşte
Copilul iei cel fraged cu dulce lăptişor.
Plăcut ie sinul mameĭ, gustos ca fericirea . . .
Şi cald ie acel lapte, ferbinte ca iubirea
Fiinţeĭ iubitoare, — ah ! dulcele amor!
Drept inimă deschis-a al lapteluĭ izvor . . .

APUSUL SOARELUI.

In purpură și aur, apune sfântul soare,
Iel serutărĭ trimete la fie-care floare ;
Apusul scânteiază de raze aurĭĭ,
Și apele albastre devin trandafirĭĭ.

Pe insula cu nuferĭ, pe trestie înaltă,
Se joacă două presurĭ, doĭ sburătorĭ de baltă ;
Pe deasupra sboară, trec reţele în rênd ;
Naghîțul se rotește și țipă cînd și cînd.

Senin curat ie cerul, — abia vèntul adie,
Iar trestia pe baltă se mişcă, se mlădie ;
Furnică pe sub ape un şir de peştişorĭ,
Apusul îĭ priveşte cu ochĭ scînteitorĭ.

Din papura cea verde o broască verde sare,
Şi pe oglinda apeĭ se face un cerc mare, —
Şi cercul mereu creşte — apoĭ pe nesimţit
Dispare, pe un luciu de raze aurit.

Dar ce s'aud, ce glasurĭ, ce şoapte ies din baltă ?—
Prin razele de soare de-odată se arată
Doĭ faguri de viaţă, doĭ muguri iubitorĭ,
Două copile albe, cu sin de albe florĭ.

Copilele frumoase, voioase, rizîtoare,
Volocul cel cu peşte îl trag pe mal la soare,
Şi apa oglindeşte albastre bucurĭĭ,
Ş'albastrul, forme albe, — copile serafiĭ.

Cămeşele lor ude, de sinurĭ staŭ lipite ;
Sub alba ţesetură se află tăinuite
Dulcĭ forme de iubire, rotunde năluciri,
Comorĭ de frumuseţă, de albe fericirĭ.

Iar soarele pătrunde prin inul cel subțire,
La peptul care poartă fragï tinerï de iubire ;
Iel pune florï de aur pe sin copilelor,
Și călduros și dulce serută ochiï lor.

ȚARINA.

Țarina ĭe verde ca un verde laur,
Și grăul un luciŭ cu pete de aur;
Ciocărlia sboară pe cerescul plaiŭ,
Cântă bucuria cu glasurĭ din raiŭ.

Sub tufar păstorul căutînd umbrire,
Flueră din fluer doine de iubire;
Cosașiĭ pe vale coasele-ascuțesc;
Bătute sub cute, iele zingănesc.

Apoĭ toțĭ se scoală, în rĕnd se înșiră,
A lor mândre plete vĕntul le resfiră,
Fășie prin fire coasele, cosesc,
Și pe a lor urme brazde se lungesc.

Boiĭ trag căpiţe,—stoguri nesfîrşite
Se zăresc pe culmea unuĭ deal cosit;
Vĕnjoase ţepoae, coarne ascuţite,
Sus mereu aruncă fĕnul aurit.

Pe-un ogor o fată seceră şi cântă,
Vĕntul o serută şi în cer s'avîntă,
Grăul în mănunche se aşterne jos,
Un flutur la soare s'alintă voios.

BUSUIOCUL.

O dulce copiliță cu ochĭ de viorele,
O nălucire albă cu două albăstrele,
Cîntând cântare dulce, cântare de noroc,
Pe sînul primăvereĭ culege busuioc.

Iea leagă busuiocul cu roșu de mătasă,
Și descântat îl pune cu dragoste la sîn;
A luĭ menire ieste s'ajungă iea mireasă,
Și traiul ĭeĭ să fie ferice și senin.

Frumoasă ie copila și albă și balae,
Ca luna cea balae pe strălucite zorĭ;
Și fluturiĭ de aur pe-altița ieĭ stau ploae,
Prin burangic subțire se vĕd doĭ frăgușorĭ.

Ferice de cel care o va lua soție,
Și dulce legăna-va a ieĭ copilarie,
Și-ĭ va 'nflori gurița sub serutărï de foc,
Iar sînul ieï cel tînăr cu florï de busuioc.

STEJĂRIĬ.

La răsăritul zileĭ, acolo unde vie
Lumina izvorăşte, ca blînda bucurie,
Şi lasă ca s'apară pe ceriul luminos
O rază aurie de soare călduros;

Acolo, pe o culme ce spre apus coboară,
Se vede o frumoasă pădure seculară,
O ceată voinicească de urieşĭ stejarĭ,
Ce luptă bărbăteşte cu vînturile marĭ.

Pe coaja lor bâtrînă, ieĭ poartă lungĭ şi late
Scrijelicturĭ, în formă de rănĭ cicatrizate,
Şi ramurĭ înverzite, ca nişte braţe tarĭ
Întind spre aparare puternicĭ stejarĭ.

Spre ziuă, cînd se urcă la ceriŭ palida ceaţă,
Prin fibrele lor mişcă o sevă, o viaţă,
Iar sara cînd adie poeticul zefir,
Un viŭ şi proaspăt aer prin frunze ĭeĭ respir.

În zarea luminoasă, măreţi ĭeĭ se arată,
Şi lucia lor frunză pe margenĭ festonată,
Ne aminteşte parcă pe bravul militar,
Incoronat în luptă cu frunze de stejar.

Ş'atuncea ni se pare, că braţele 'nverzite
Daŭ freamătul războinic de arme oţelite,
Şi 'n trunchiul ce sub crivăţ se mişcă jelitor,
Se pare că vorbeşte glasul eroilor.

(Convorbirĭ Literare, anul XIV. 1880.

PÎRĂUL.

Pe fînaţele 'nflorite cu frumoase albăstrele,
Curge ca o bucurie pîrăuaşul cristalin;
Şi tot curge şi tot zmulge de la maluri floricele,
Şi la vale le tot duce legănate pe-a luĭ sin.

Sub o salcie pletoasă valul doarme şi suspină,
Crengile în jos lăsate păn' pe apă se cobor;
Cîrtiţa sub moşinoaĭe duce traiŭ făr' de lumină,
Şi din iarbă scoate capul şerpele şuĭerător.

Peste ape săgetează rîndunica cea voioasă,
Pe o trestie subţire, două presurĭ sfătuĭesc;
Fac buraticiĭ a ploaĭe prin fînaţele pletoase,
Şi prin papura cea verde broaştele orăcăĭesc.

Ţarca bate şi tot sare cînd pe-o creangă cînd pe alta
Şi pe lunca înverzită cîntă cucul de noroc;
Cu aripele întinse stoluri trec bîtlaniĭ balta;
Indoind gîtul pe spate cocostîrciĭ toc din cioc.

Pe sub soare ciocîrlia se alintă 'n ciripire,
Ceriul rîde, apa rîde, fluturaşul argintiŭ
Inălbeşte în albastru, ca un fulg de fericire;
In pîrăŭ se oglindeşte soarele cel auriŭ.

Făt-Frumos cel din poveste, pe carare, la întînă,
Bun ajuns dă Cosînzeneĭ, apoi cofiţ-ĭ ia din mînă
Şi ducîndu-o la gură, însetat cată la iea: —
Fericit ieste voinicul, apa dragosteĭ iel bea...

(Convorbirĭ-Literare anul XIV, 1880).

FLUTURIĬ.

Pintre razele de soare
Zboară albe aripioare,
Fluturi, floricele vii,
Stelișoare fulguriĭ;

Lin se urcă, se anină
Pe o scară de lumină
Zburătoriĭ ceriuluĭ,
Dragălașiĭ soareluĭ.

Ieĭ nu știu ce-i bătrînețа,
Gingașĭ sînt ca tinerețа;
Scurtă ie viața lor,
Ca viața florilor.

Apoĭ toţĭ cu alintare,
Sburătoarea legănare,
In albastrul, viŭ eter,
Toţĭ ca visurile pĭer.

Ca şi dînşiĭ sînt în lume,
Fluturĭ sînt cu dulce nume...
Mititeiĭ, cînd ieĭ mor,
De la sinul mameĭ zbor.

(Convorbirĭ-Literare, anul XIV, 1880).

SIHLA. [1]).

Colo sus, în pustiul sălbateculuĭ munte,
Aproape de albastrul cu soarele în frunte,
De-odată se arată 'naintea ochilor,
O taină de viaţă, pe coasta munţilor:
Ie schivnica pădureĭ, tăcuta sehăstrie,
Ie Sihla cea bătrînă, ascetică pustie,
Ierusalim, ce are ca sfîntă amintire,
O peatră mucenică, ce zace în neştire. —

---

[1]). Sihla, o mică săhăstrie, lîngă mănăstirea Seculuĭ, judeţul Neamţuluĭ. — De această săhăstrie se leagă legenda muceniceĭ Teodora.

In față-i se arată, sub bolte înfrunzite,
Un urieș de peatră cu stînci posomorîte ;
Din rădăcină rupte, plecate cele stînci,
Privesc cu lăcomie pe văile adînci,
Și 'nsuflețite parcă stau gata să pornească,
Și schitul de sub iele cu trăsnet să-l lovească.

Pe vîrful gol de peatră, apare în apus
Un simbol de credință, o cruce colo sus,
Cu brațele întinse spre semn de rugăciune,
Iar brazii, bătrînii pusnici, moșnegii munților,
La cruce se închină și pleacă fruntea lor,
Ca la o scumpă, sfîntă și tainică minune.

Biserica să vede pe stînca răsfățată,
Precum un cuib de vultur în aĭer atîrnată ;
Sub peatra ce se'ntinde ca un coperemînt,
Apare o chilie, un trist și viu mormînt.—
In bolta afumată ce oblic se întinde,
Se văd scrisori de mînă, — o jale te cuprinde
Gîndind, că peste mîna ce acolo a scris,
De mult acuma poate mormîntul s'a închis . . .

Mergînd tot înainte pe vîrfurĭ pliscuite,
Sub braziĭ ce pe ramurĭ port ace ascuțite,
O tainiță pustie, un gol întunecos,
Cu fălcile de peatră deschise fioros,

Sub munte se arată tăind stînca de-a latul; —
Doĭ urieşĭ de peatră plecaţi unul pe altul
Formează vizunia; cumplit ie la vedere
Acel haos de umbre, de spaimă şi durere!

Ieşind din noaptea pĭetreĭ cu ochiul obosit,
De-odată vezĭ o stîncă cu vîrful ruginit;
Ie vatra suferinţeĭ, ie peştera în care
Martira Teodora aflat-a alinare;
Aicĭ stînta femeĭe ducînd un aspru traiŭ,
Vedea prin rugăciune minunile din raiŭ...

Din peatra afumată cu feţele muchiete,
In boabe albe apa se lasă pe părete;
O ţintă de lumină se vede colo sus
In crăpătura stînceĭ, ca ziua la apus.

In faţa groteĭ sfinte, o peatră se arată:
Pe fruntea ieĭ pleşuvă de fulgere brăzdată,
Sapat ie din natură un mic, rotund basin,
Ce'n orĭ şi care vreme cu apă ieste plin, —
Şi apa luĭ aghiazmă de soare poleită,
Adese răcoreşte o frunte obosită. —
Sfinţenia şi taina aicea predomnesc,
Pădure, apă, stîncă tăcute se privesc...

Fosforica insectă, a tufelor făclie,
Imprăştie în noapte lumină albăstrie ;
Aicĭ, rîşina albă, tămîea braduluĭ,
Carpatice arome trimete ceriuluĭ.
Ş'adese către sară, cînd clopotul se plînge,
Cînd glasul rugăciuneĭ fugînd prin văĭ se stînge,
Călugăriĭ din Sihla, bătrînĭĭ munţilor,
La peatra Teodoreĭ înalţă ruga lor . . .

JENICA. *).

Noaptea are ochĭ de aur, primăvara fluturĭ'are,
Cîmpul gingașe florĭ are și părinții aŭ copiĭ;
Ieĭ sînt draga mîngîĭere, sînt cereasca dezmĭerdare,
Sînt a tateĭ, sînt a mameĭ bucurii cu ochiĭ viĭ.

Și ieŭ am un flutur vesel și ieŭ am o floare vie;
Și ieŭ am o dezmĭerdare și ieŭ am o bucurie:
O copilă drăgalașă ca lumina ceriuluĭ;
Ochișorĭ, ce luminează ca zimbirea soareluĭ.

Ieŭ îĭ rîd, copila-mĭ rîde; o sărut iea mă sărută,
Și cu gingașe cuvinte dulce se alintă iea;
Ca un flutur pe sub soare, nebunatecă, plăcută,
Pintre florĭ de primavară saltă fericirea mea..

*). Avea doĭ anĭ Jenica și-mĭ iera nepoată de soră; la vîrsta de 14 anĭ, moartea a deslipit-o de noĭ.

PE DUNĂREA.

In noaptea 'ntunecoasă,
Pe unda somnoroasă,
Plutește un vapor ;
Ș'a mea gîndire sboară,
Ca pasărea ușoară
Spre țărmul fugător.

Pe lucia câmpie
Abia vîntul adie ;
Iar stelele apar
Ca fire aurite,
Pe ape rătăcite,
Și grabnic ïar dispar.

Ce tainică, măreață!
Se pare o viață,
In noapte pe vapor,
Când umbra te'mpresoară,
Și când te încunjoară
Abisul curgător.—

Pe țărmĭ, colo în zare,
Se văd forme bizare,
Fantasticĕ arătărĭ ;
Sînt salcĭĭ întristate,
Ce par înfășurate
In haina tristeĭ sărĭ.

Nimica nu viază,
Gândirea lin visează
Pe malul somnoros . . .
Misterul predomnește,
Pustiul se lățește ;
Sus cerul, — apa jos !

PRĂȘITORIÏ

Păpușoiï în treï frunze resăriţï staü pe ogoare,
Și în roua dimineţeï ca buratecïï par verzï,
Ţarinile de departe par'că sînt niște covoare,
Unde pe pămîntul negru icï, colo buchete vezï.

Sub albastra primăvară, pe o coastă înverzită,
Prășitoriï felïï taïe ţărna la soare prăjită;
Impărţiţï pe câmp lucrează căte unul, căte doi,
Sfarmă bulgăriï cu sapa, ţărna trag la păpușoï.

O copilă ocheșică, dulce ca o zi de vară,
Lucrînd răpede, glumește cu flăcăiï ceï glumeţï,
Și pe unde păpușoiï n'au apucat să resară,
Prășind, gingașa copilă, lasă fragezï copileţï.

Totul ĭeste bucurie, şi viaţă şi plăcere,
O frăţie strînsă leagă prăşitor cu prăşitor;
Fericiţĭ în astă lume, ieĭ n'au visurĭ efemere:
Cu cît creşte păpuşoiul, creşte bucuria lor!

MOARA.

In săpătura gărleĭ stă moara îndosită,
Sub streșina cea lată abia se vede iea ;
La stînga-ĭ o fântână adâncă, pĭetruită,
Din care călătorul cu sete apă bea.

Pe lada moriĭ vine mătreața de pe baltă,
Șomuzul *) pe lăptoace se rupe zgomotos ;
Și apa cea sburlită pe lada moriĭ saltă,
Și valul pintre loziĭ se duce spumegos.

*) Șomuzul, o apă din județul Suceveĭ.

A roţilor măsele prind câte o şitoare,
Şi crîngul poartă iute o peatră rîşnitoare ;
Iar coşul cu stomahul de grăne îndopat,
De roţi pus în mişcare, tresare ne'ncetat.

Morarul în coş toarnă, — şi peatra în rotire
Grăunţele sdrobeşte cu aspră duruire ;
Ca pulbere mărunţă de aur curgător,
Fierbinte isvoreşte făina pe izvor.

Merticele 'n covată de-o parte grămădite,
Grăunţele aşteaptă să fie vămuite ;
Şi ca archimandriţii la pântece umflaţi,
In moară, de părete staŭ saciĭ răzămaţi.

Ţăranca în catrinţă din furcă inul toarce,
Şi fusul în vârtejurĭ sfârâitor se 'ntoarce,
Iar un guzgan de apă aleargă sub hambar,
Mânjit, plin de făină, şi alb ca un pitar.

Dintr'un ceaun sub care tăciuniĭ ard cu pară,
Făina mănioasă, se umflă, dă afară ;
Cu melesteul baba ce şede lângă foc,
Răscoala mămăligeĭ astîmpără pe loc.

Molcuţă, aburie, budinca ţărănească,
De-odată se restoarnă cu lene pe lădoĭ;
Romînilor morarul le dă ca să prănziască
Din măcinişul proaspăt de proaspeţĭ păpuşoĭ.

O FATĂ şi-UN FLĂCĂU.

Aurora se arată veselă, trandafirie,
Ca obrazul unei fete rumenit de bucurie,
Iea cu nerăbdare-aşteaptă al ieĭ mire iubitor :
Soarele resăritor,

O copilă, o minune, cu şiraguri de mărgele,
Cu luceteri pe sub gene şi în sin cu drăgănele,
Iată vine despre soare şi cu rouă de pe flori
Spală ochĭ fermecători.

Uu flăcău, un romîn verde, făt-frumos de vitejie,
Care mândru poartă frunze de stejar la pălărie,
Văzînd fata se opreşte, — la iea caută uimit,
Şi îi zice fericit:

«Sorioară despre soare!—nu știŭ fată ieștĭ orĭ floare?
«De ieștĭ fată—ieŭ viața îțĭ dau într'o sărutare!—
»De ieștĭ floare despre soare, ieŭ în inimă voĭesc
Dragă, să te răsădesc!»

Astfel zice voinicelul, fata pleacă ochii—ride,
Și când rîde iea, de-odată voios cerul se deschide;
Soarele ce-atunci răsare pune pe-a lor cap drept laur:
Două cununiĭ de aur.

SARA LUI Sf. VASILE

Prin oraşe resfăţate,
Prin bordeie şi prin sate,
Sara după asfinţit,
Urătoriï aŭ pornit.

Simbolul de avuţie,
Plugul bine vestitor.
Ne aduce bucurie,
An de bunurĭ roditorĭ

Vorba legănată merge,
Sună clopotul tot rar;
Pocnesc bicele de-odată,
Inimile viŭ tresar.

O ciudată matahală,
Capra tradiţională,
Strigă, sbeară ascuţit,
Cîniĭ bat la iea cumplit.

Tobe, fluĭere, buhaĭe,
Sgomot fac asurzitor;
Ursul cu blana de paĭe
Sărutărĭ dă fetelor,

Un cucoş în depărtare
Cîntă dousprezece oare:
Miezul-nopţiĭ a sosit,
Şi cu iel anul dorit.

O copilă la fântînă,
Cu luminărica 'n mînă
Face vrajă de iubit;
Caută pe-al ieĭ ursit.

Dar în apă privind fata,
Dă un ţipăt speriat,
Căcĭ ĭea simte de odată
Pe obraz un sărutat.

FRAGIĬ.

Pintre razele de soare, în pădurea înfrunzită,
Ochiul vede cu plăcere o poĭeană înverzită ;
Tufarĭ micĭ în piramide staŭ pe margenĭ înșiraţĭ,
Iar în mijlocul poeneĭ staŭ doĭ paltinĭ ce doĭ fraţĭ.

Prin vălcele și prin sihle întunericul s'ascunde,
Printre tinerele frunze voios soarele pătrunde :
Scînteĭ, flacărĭ, luminĭ, raze, se aprind pintre frunzarĭ,
Și din soare ploĭ de aur curg pe teĭ și pe stejarĭ.

Toporașiĭ, clopoţeiĭ, tainicele stelișoare,
Cu ochiĭ viĭ, plinĭ de iubire, pe furiș cată la soare ;
Pe sub tufe înălbește floricica fraguluĭ ;
Singurică stă de-o parte ciuboţica cuculuĭ.

Pe sus corbul croncăneşte şi peste pădure sboară,
Cucul cântă pe o creangă dorul său de primavară ;
Mierla cea şuierătoare, saltă, cântă sub frunzarĭ,
Iar porumbiĭ cu iubire se îngână pe stejarĭ.

Colo'n mlada înfrunzită s'aud strigăte voioase:
Sînt băieţiĭ ce pasc vite pe sub boltele frunzoase ;
Prin poĭene ieĭ se joacă şi aleargă ieĭ strigând,
Pe sub boltele pădurĭĭ s'aud vitele răgînd.

Un roiŭ vesel de copile zgomotoase, rîzătoare,
Ce ca niște florĭ de aur gingaş strălucesc la soare.
In poĭenele rotunde, sub aleĭele de fagĭ,
Cântând doinele iubirĭĭ, pintre tufe culeg fragĭ.

Acum fetele maĭ toate ş'aŭ umplut a lor cofiţe,
Şi frumoase albăstrele îşĭ anină prin cosiţe,
Apoĭ vesele, nebune, către sat glumînd pornesc,
Cu Pepelea cel şagalnic iele rîd şi povestesc.

STELELE.

Albe mărgăritărele pe-a seninului cîmpie,
Arhipeluri luminoase pe albastra veçînicie,
Diamante a coronei înălţimelor cereşti,
Vii scînteĭ ale iubireĭ, stele, ochişori cereşti !

In pustiul fără margenĭ, în adîncul întuneric,
Pe a tainelor cărare luminează iele veçînic ;
Unele-s făcliĭ de ceară ; reproduc iele privirea
Ochiuluĭ cel melancolic ;--altele spun fericirea,
Ce suride lină, dulce unuĭ suflet ce-a găsit
O credinţă, o frăţie;—apoĭ de la răsărit,
Pe o geană luminoasă stele dalbe se arată,
Ca şi bucuriĭ curate într-o inimă curată ;—
Stele sînt ce luminează cu lumină albăstrie,
Cum în ochiĭ tinereţeĭ inocenta bucurie...

Maĭ sînt stele 'ncîntătoare, sînt luminĭ trandafiriĭ;
Infloresc acele stele pe câmpiile-azuriĭ,
Cum pe feţe de copile dulcĭ ca nişte dizmĭerdărĭ,
Trandafiriĭ de iubire înfiresc sub sărutărĭ...

FLORILE.

Florile, — și ce sînt iele?
Gingașe primăvărele,
Ce aduc luna luĭ Maĭ,
Pe al suferințeĭ plaĭ...

Cînd copilul se trezește
Ingînat de-a zilei zorĭ,
La sin mama îl lipește,
Și-l alinta și i dă florĭ,

Și cînd stă la cununie
O copilă [illegible],
Iea cu florĭ de alămîie
De la florĭ adio-șĭ ia.

Florile în tot deauna
Poieziĕ dau cununa ;
Pentru doĭ ce se iubesc
Floricele înfloresc.—

Iele dau vieţeĭ nume,
Iele-o duc în ceia lume ;
Insuşĭ mortul, ca cel viŭ
Poartă floare pe sicriŭ . . .

PRISACA.

Sub coroanele de arborĭ, într'o vale adîncată,
Printre valurĭ de verdĕță o prisacă se arată,
Și pe cîmpurĭ și prin crînguri și pe văile surorĭ,
Zbor albinele voioase pintre raze, pintre florĭ.

In prisaca tăinuită stupiĭ cu a lor captare,
Toți în rînduri se arată cîte unul înșirați;
Nalbe roșii, nalbe albe, romoniță îmbătătoare
Stau la umbră tăinuite sub cireșiĭ cei înalți.

Ziua-ĭ caldă și frumoasă, cum sînt zilele de vară,
Și albinele'n lăuntru zgomot fac asurzitor;
Părăsind apoi știubeiul de odată iele zboară;
Pe ceriŭ roiul se 'nvîrtește într'un cerc bîzîitor.

Prisăcariul se aține, pe obraz purtînd o sită,
Iel un stup apoĭ rătează, din iel scoate dulce dar,
Dar de miere aurie, de albină pregătită;
Faguri albi, căsuțe albe, pline toate cu nectar,

Tinerețe 'ncîntătoare, vii comorĭ de mîngîiere,
Dulce ieste ambrozia unor tinere vlăstărĭ;
Plăcut ieste rodul florei, dulcĭ sînt faguriĭ de miere,
Dar maĭ dulcĭ sînt de cît mierea faguriĭ de sărutărĭ...

PRIVIGHITOAREA

Luna albă în albastru ca o lampă se aprinde,
Şi tot creşte ca iubirea dintre doĭ ce se iubesc;
O lumină străvezie peste lume se întinde
Ca o gază argintie peste sinul fecioresc.

Nicĭ un freamăt, nicĭ un sunet nu s'aude în cîmpie,
Luna pare că visază un vis alb de poiezie;
In ecstazurĭ de iubire, de curate bucurĭ,
Plutesc galeşele stele în albastrele cîmpiĭ.

O suavă melodie de odată se aude,
Și zefirii se deșteaptă, lin și tainic ieĭ șoptesc ;
Iar iea crește pe încetul și 'n auz plăcut pătrunde,
Ca o notă serafie într'un vis copilăresc.

Dulce tremură cîntarea într'a sereĭ liniștire,
Cum a tremurat în lume cel întăĭ glas de iubire ;
Ș'apoĭ moare ca suspinul într'un piept suferitor :
Ie și cîntec și oftare și durere și amor...

A ieĭ tinere acorduri, a ieĭ vie dezmierdare,
Ce la ceriŭ se urcă, zboară într'o lină tremurare ;
Parcă nasc pe niște coarde a claviruluĭ ceresc,
Coarde ce nu le atinge nicĭ cn deget omenesc...

DUMBRAVA de la PREUTEŞTI *)

Dumbrăvioară, dumbrăvioară,
Mîndră ieşti în primavară,
Şi frumoşi luceferi aĭ
In frumoasa luna Maĭ. —
Ca şi veselia dulce,
Vesel ceriul tău străluce ;
Soarele scînteietor
Te alintă cu amor ;
A luĭ caldă sărutare
Pune floare lîngă floare ;—
Iel trimete celor viĭ :
Cîntece şi bucuriĭ.

*). Preuteştiĭ, sat din judeţul Sucevei, unde sînt născut.

Pe o vale prelungită,
De lumină îndrăgită,
Stejarĭ stau nenumăroţĭ,
Ca voiniciĭ înşiraţĭ ;
Stelişoare înfloriţe,
Pe la umbră tăinuite,
Iar pe cîmpiĭ ceĭ seninĭ,
Fluturĭ albĭ ca niște crinĭ. --

•

In rătundele poiene,
Zburătorĭ cu negre pene
Şi cu pĭeptul albior,
Se avîntă, cîntă zbor ;
Gangurul în crîng frunzos,
Şueră, armonios ;
Filomela drag prelude,
Nu departe se aude
Ca un tainic, dulce dor,
Şipotul şopotitor.—

Sub buchetele umbroase,
Parfumate, recoroase ;
In dumbrava cea cu salbe
De frumoasă lacrimĭ albe,
Rîurĭ, soare, miros, fioare,
Se arată rîzătoare,

Căci aicea în junie,
Intr'un vis de poezie
Am văzut un chip frumos.
Un luceafăr luminos,
Ce de mult s'a dus la stele,
Insoțit de a mea jële. . .

FLORICA.

Lumînărică şi sulcinică,
Pe sinul vereĭ cel răsfăţat,
Strâns-a, cules-a dulcea Florică,
Ş'acum voioasă vine spre sat.—

Iea se 'ntîlneşte colo 'n carare
Pe sub frunzariĭ ceĭ de alun,
C'un flăcău mîndru, flăcău ce are
La pălărie ochĭ de păun.

Fă loare, cu sinul plin de mărgele,
«Ş pune, cu mine cînd te-ĭ iubi?
«Ştiĭ cînd voinice?—cînd micşunele
«Pe răchiţică vor înflori. . . »

PESCARIUL

Pe luciul albastru o luntre se arată,
Și soarele 'n adîncurĭ se leagănă zimbind ;
In urmă apa ieste în două despicată,
Lungĭ brazde luminoase în urmă se întind.

Un costrăș se ivește de sub mătreața groasă,
In limpedele apeĭ un lin plutește lin ;
Ocheana cea balaĭe, a bălțeĭ albinoasă,
Cu ochiĭ roșĭ se uită la ceriul cel senin.

Pescariul oprind luntrea, se pleacă, să apuce
Vicleana măiestrie, prinsoarea peștelui ;
Năvodul ca o zale la soare viŭ străluce,
Și apa luĭ se scurge în apa iazuluĭ.

In plin voidicul trage, norocul îĭ zimbește,
Și pintre știucĭ vargate zvîrluga zvîrcolește,
Lucesc, se bat la soare ochenele-argintiĭ,
Plăticile și crapiĭ cu solziĭ auriĭ,

Incet apoĭ iel pleacă, iar stuhul pîrieste,
Abia se mișcă luntrea plutind în legănărĭ:
Pe fața luĭ voioasă zefirul abureste,
Ca o suflare caldă de calde sărutărĭ.—

Pescariul se oprește la mal,—năvodul lasă
In papură,—iar luntrea o priponește 'n loc,
Apoĭ cu nerăbdare, cu grabă cătră casă
Se duce iel, căcĭ borșu! de mult ie pus la foc...

IARMAROCUL.

In Iulie cel călduros,
Se fac mereŭ șoproane ;
Și iarmarocul zgomotos
Aduce caravane
Cu lume de cumpărătorĭ
Și de înșelătorĭ . . .

Sub soarele cel arzetor,
La Folticenĭ pe zare,
Ca moșinoiŭ furnicător
Vezĭ oamenĭ, boĭ și care
Și vin mereu și mulți foiesc
Din ceĭ ce tîrguĭesc.

La cortul voltijerilor
Lung tobele răsună ;
La trompetul trompetelor
Mulțimea se adună ;--
Paiațiĭ costiumațĭ, bizar,
In aĕr tumba sar.

Pe stîlp înalt în vîrf cu steag,
Momița cea ușoară,
Ca matelotul pe catarg,
Se suie, se coboară ;
Și jos apoĭ o vezĭ sărind,
Din ochî iute clipind.

Pe scrînciobul învîrtitor,
Copile Cosînzene,
Cu ochĭ de inimĭ zmîntitorĭ
Și negre la sprincene,
Din scrînciob unde lin plutesc,
Flăcăilor zimbesc.

Romînĭ, stejarĭ cu plete lungĭ
Voinici boĭ tîrguesc,
Și deschizînd bogate pungĭ,
Tocmelele stîrșesc ;
Apoĭ voioșĭ paharul ieŭ,
Și adalmașul beŭ.

Ie soarele la asfinţit,
Ie timpul de primblare,
Trăsurele necontenit
Tot primblă'n fuga mare:
Capelele puse pe coc
Găsit în iarmaroc . . .

MAREA

Departe, înainte, — cît ochiĭ pot cuprinde,
Ca lunga vecĭnicie, un lung pustiŭ se'ntinde;
Pustiŭ adînc de ape, cu ceriul mărgenit,
Iel oglindește 'n sinu-ĭ un ceriŭ nemărgenit,
Abisurile sale de noapte 'mpresurate
In somnul vecĭnicieĭ se par a fi uitate;
Măreţele lor taine nestrăbătute sînt,
Ca tot ce ieste mare dincolo pămînt.

Cu lene unda mareĭ se leagănă, visază,
O creastă ninsorie de spume 'naintează
Și seamănă pe țermurĭ brilante mărĭ și viĭ,
Ce scînteie ca ochiĭ aprinși de bucuriĭ;
Iar soarele atuncea la orizon apare
Rotund, frumos și roşu ca un jeratec mare;
Rubinurile zileĭ pe valurĭ strelucesc,
Și'a mareĭ, ș'a pustieĭ privire înfloresc.

Ce lină ieste marea! și cît ie de senină
A ceriuluĭ cîmpie și cum unda suspină.
Și cum se încreţeşte, cînd caldele suflărĭ
A vîntuluĭ imprimă pe sinu-ĭ serutărĭ!—
Aĭ crede că un geniu din alte lumĭ străine,
Cerească dezmerdare trimete mărei line;
Șoptirea dimineţeĭ, șoptire de amor,
Ce curge lină, dulce, pe sinul apelor.

Și soarele se urcă pe-a ceriurilor scară,
Și ziua ieste caldă ca zilele de vară;
Delfiniĭ ies la soare, zburdalnicĭ, iuţĭ și viĭ,
Pe brazde curgătoare de valurĭ albăstriĭ
Sar, joacă, se cufundă și iesă maĭ departe,
Și 'n urma lor adîncul cu vuiet se desparte,
Ș'o pulbere de ape sub ceriul cel senin,
La soare se desface în aur și rubin.

Pe luciul albastru un punct alb se iveşte,
In fund, la orizonurĭ iel creşte, se măreşte;
Catargul se arată pe plaiul luminos,
Și între ceriŭ și apă să duce glorios.—
Un ceriŭ stă de aspră-ĭ cu soarele în frunte,
Un alt ceriŭ în adîncul cu stîncile cărunte,
Și legănat de unde, vaporul călător
Iși svîrle umbra lungă pe sinul apelor.

Ca paserea pe nouri, o barcă uşurică,
Pe limpedele măreĭ se duce fără frică,
Şi două pescăriţe, ca două florĭ de Maĭ,
Se leagănă voioase pe-al apeĭ senin plaĭ. —
Ce dulce ie cîntarea acestor rîpitoare
Naiade ale măreĭ . . . In lungă depărtare
Dispare barca mică, iar cîntecele lor,
Ca dorul unuĭ suflet pe sinul apeĭ mor.

Ascult, privesc,—şi parcă le maĭ zăresc pe mare,
Şi parcă din adîncurĭ se 'nalţ' a lor cîntare,
Ca rugăciunea măreĭ pe-al măreĭ sfînt altar ;—
Ascult,—dar totul tace, privesc, cat în zadar . . .
Nimic nu se maĭ vede de cît lunga pustie,
Ş'a ceriuluĭ, ş'a apeĭ întinsă măreţie ;
Adînc albastru marea ca dorul ce-l simt ieŭ . . .
Adînc albastru ceriul, cu nesfîrşitul seŭ.—

DOUĂ COPILE

Ce sînt aste zimbitoare și dulcĭ chipurĭ de iubire,
Ce te fac să uiți durerea, în cereasca lor privire ;
Stele sînt ce aduc lumeĭ, lumea fericirilor ?
Nu sînt stele, sînt copile, fericirea-s ochiĭ lor . . .

Una-ĭ blondă, aurie și ca luna-ĭ visătoare,
Părul ieĭ ca o peteală, cînd în ceriŭ maĭ ieste soare;
Ochiĭ teteĭ o zimbire, o lumină de safir,
Florile gurițeĭ sale, două foĭ de trandafir.

Cealaltă ieste brună, înstelată ca o noapte,
Care 'n suflet îți deșteaptă cele maĭ plăcute șoapte ;
Ochiĭ bruneĭ marĭ și umezĭ, negura oftărilor,
Gura ieĭ îndulcitoare — cuibul sărutărilor.-

Gingașă-ĭ copila blondă și la zimbet luminoasă,
Ochiĭ seĭ, albastre ceriurĭ nu te saturĭ să-ĭ privești ;
Dar și bruna-ĭ rîpitoare și la ochĭ noapte steloasă ;
Ochiĭ seĭ, luceferĭ negri poruncesc, ca să-ĭ iubești . . .

GLASUL CERIULUĬ.

In albastrul sereĭ, sus în ceriurĭ line,
Se 'ntîlnesc doĭ gingașĭ, veselĭ frățiorĭ;
Ieĭ sînt blonzĭ ca raza zileĭ ceĭ senine,
Viorele poartă ieĭ pe ochișorĭ.

«Tu ieștĭ vis de aur, dragă nălucire,
«Păreche dorită, frățior iubit?»—
«Ieŭ sînt,—vin din lume, comorĭ de iubire
«Inimilor june ieŭ am dăruit . . .»

«La copile dat-am florĭ din ceriŭ culăse,
«Razele din soare tinereților;
«Părul meŭ peteală l'am dat la mirese;
«Ochiĭ meĭ albaștri viorelelor.»

De-atuncĭ primavara albăstrele are;
Iele bucurie daŭ seninuluĭ;
Fiicele iubiriĭ aŭ dulce cîntare;
Iea ne amintește glasul ceriuluĭ.—

MĂRȚIȘOR.

Primavara ce aduce
Bucurie florilor,
O copilă, fagur dulce
Intâlnește la izvor,

Iea văzînd așa minune,
Spre copilă face-un pas,
Mărțișor la gît îĭ pune
Și îĭ zice cu blînd glas :

«Să aĭ dragă bucurie
«In cotro te-ĭ înturna ;
«Ca și Mărțișorul fie
«Dulce tinerețea ta.

«Sinișorul floare dalbă,
«Obrăjeiĭ trandafirĭ;
«Fața ta minune albă
«Sărutată de zefirĭ. . .

«Pân' la anul fiĭ mireasă,
«Casa ta cinstită casă;
«Traiul tăŭ îmbelșugat,
«Ca bănuțul descîntat.

De-atuncĭ fetele de țară,
La gît poartă Mărțișor,
Și ca dulcea primavara,
Dulce ieste traiul lor.

BRĂDĂȚELUL.*)

Pe neteda cîmpie, frumoasă la vedere.
Pe care Brădățelul desfășură'n tăcere,
Mărunțele cordele de ape sinilii,
Ce dau bogate holde întinselor cîmpii,

Acolo se înalță o tainică pădure,
Ce stă neatinsă încă de lacoma secure,
Și unde primavara navalnicul frumos,
Cu zvelta odoleană se drăgostesc voios,

---

*) Pădurea de lîngă satul Brădățel cătună a Horodniccnilor, județul Suceveĭ, prin această pădure curge apa Brădățel; aicĭ fostul proprietar Neculaĭ Canta aranjase o grădină.

Stejarul cel puternic și plin de bărbăție,
Spre gloria luminei, înalță cu mîndrie
A sa măreață frunte, pe care sombre stau
Festoanele de laur, ce morței tribut dau . .

Alături cu stejarul vezi bradul păduratic,
Flăcău înalt și oacheș, frumos plăieș carpatic,
Mai sus de cît pădurea, se 'nalță mîndru iel
Pe neteda cîmpie de lîngă Brădățel.

Un fluier se aude, pădurea se trezește,
Cîntarea trist urmează și valea tînguiește ;
Iea parc'ar înțălege al fluieruluï plâns,
Ș'ar vrea ca să-ï respundă prin glas de jăle stîns...

Cît foc de vitejie, de fală, de mărire !
Deșteaptă'n suflet doina ?—iea spune cu mâhnire
Istoria de lacrimï a neamului păstor,
Robirea cu desprețul ce inimele dor . . .

Alăturea cu satul, în marginea pădurei,
Se vede o grădină, minune a naturei,
Pe sin primăvaratec, în aïer răcoros,
Privighitoarea cîntă cu glas copilăros.

Sub streşina cu frunze de soare nezărite,
Apar în amfiteatru mari dîmburi înverzite,
Şi între două dealuri ce merg spre răsărit,
Inaintează rîul de ceriuri sinelit.

Din peatră umezită a codrului selbatic,
Ca o viaţă curge izvorul păduratic,
Apoi pe lungi ulucè, sub dîmburi cenuşii,
Aleargă apa vesel în creţuri argintii.

Sub bolte rămuroase, în lină reverie,
Dorm două heleşteie, şi'n apa lor verzie
Cum în fotografie, figurile pe dos,
Copacii se arată cu creştetul în jos.

Ţinţarii zbor pe apă şi prin mătreaţa verde,
O broască rugenită apare şi se pierde;
Alăturea cu malul, înoată încet, lin,
Un păstrăv ca argintul cu pete de rubin.

Acesta-i Brădăţelul, ermit al poiezieĭ,
Aici, ades' poetul, zbor lung dînd tantazieĭ,
Cu nebunie cîntă sălbatecul seŭ dor,
Pe frunzele pădureĭ, la focul stelelor...

Loc tainic, plin de visuri și cu poĭetic nume,
Sub streșinĭ înverzite, iel stă ascuns de lume
Nimic nu zgomotează ; — sub ceriul cald, senin,
O lene somnoroasă domnește-aicea lin. —

Dar din colo de apă, ce zimbet înflorește ?
Să fie zina apeĭ, ce'n papură trăĭește ?
Nu-ĭ zină, ie copilă, ie dorul asfințit,
Ce viŭ îmĭ amintește, odată c'am iubit . . .

SUCEAVA.

La meazăzi pe dealuri se vede o ruină;
Aicĭ domnit-a zimbrul şi sabia creştină
Luptat-a pentru slavă cu aprigiĭ Osmanĭ,
Sub Domnul Ştefan vreme de patruzecĭ de anĭ.
Aicĭ, pe toată peatra să află tipărită
O glorie strămună, sub veacurĭ adormită;—
La umbra mohorîtă a negruluĭ tufar,
In moarte odihneşte vestitul căciular.—
O! timpurĭ de asprime, dintr'a Moldoveĭ carte
Voĭ nu puteţĭ fi şterse; în marmură nu-ĭ moarte...
Mohamet îndrăzneţul, Albert lacoma ghiară,
Respinşĭ de la Suceava fugit-aŭ cu ocară,
Şi Ianiceriĭ fost-aŭ în Istru înecaţĭ,
Şi Litfiĭ spre ruşine, la plugurĭ înjugaţĭ.—

Dar astă-zĭ pe ruina eroică, măreață,
Uitarea cu mâhnire se'ntinde ca o ceață:
Acolo, unde Ștefan avea scaun domnesc,
Pe rîsipite glorii acuma spinii cresc...

Cînd de treĭ cucoșul cîntă, spre răstignire
Hristos fu dat Caiafei, — ce tristă potrivire!—
In anul care poartă pe șepte de treĭ orĭ,
Suceava ĭe trecută la alți stăpînitorĭ...[1])

[1]) Cedarea Bucovinei se face la 1775, dar stabilirea definitivă a hotarelor la 1777.

MOLDOVA.

In țara peste care bizonul stăpînește,
Alăturea cu munții, pe șesuri se lățește
Un riŭ fără de maluri, ce curge spumegos,
Și vîjîie ca ploaĭea pe patul săŭ pĭetros.

In prundurile sale cresc loziĭ subțirele,
Și ca păduri mărunte pe șesuri apar ĭele ;
Iar închircita ĭarbă și scaiul voinicesc
Cu ace, ca agintul prin loziĭ înverzesc.

Alături cu riul sînt pietre feliurite ;
Aü unele coloarea cafelei ceĭ prăjite
Pe unele vezi ceriul cu stele poleit,
Pe altele o spumă de lapte împietrit.

De-alungul pintre gîrle să 'nalță lungĭ troene
De prund, ca și omătul selbatecilor ierne,
Și pintre prundul aspru de soare încâlzit,
Hădăŭcĭ [1]) pe care apa cu mîl le-a fețuit.

La o revărsătură subțire apa curge,
Și încrețită'n aur de vale iute fuge ;
Șioiul verde, vînăt săltînd pe bolovanĭ,
De-a rostogolul mînă pămîntul lostopanĭ.

Alăturĭ cu șioiul un curs maĭ lin se vede,
Pe apa luĭ chiar paiul abia poate fi dus ;—
Aceste două cursurĭ privindu-le. aĭ crede
C'o apă în jos merge și alta merge 'n sus.

In mijlocul Moldoveĭ stă plagia izită,
Ie o bătrîna, vechie și zdravănă răchită ;
Viță lungĭ din rădăcina pe apă se lungesc,
Precum niște artere din trupul omenesc.

---

[1]) Hădăŭcĭ, se zic sepăturile ce le face apa în prunduri.

Pe undele frumoase, albastre ca sineala
Departe se lungește un negru ca cerneala:
Ie maninul pădurei, stejarul ciolănos,
Ce stînd mult timp în apă, se face abanos.

Astfel pe lîngă munte, lin riul se lățește;
Din țara Bucovinei viind iel povestește,
Că de se pun hotare la oameni și la țări,
Hotar nu are apa din riuri și din mări...

BOGDĂNEȘTII. *)

Pe culmele pletoase și de Carpați umbrite
Ce merg tovărășie spre mîndrul resărit,
Sub arbori se văd grupe de case șîndilite,
Cu streșinile drepte și vîrful ascuțit.

Ie satul Bogdăneștii, sat mare, sat de frunte,
Pe unde duc bătrînii în ghieb sute de ani,
Și unde cresc voinicii, cum brazii cresc pe munte,
Iar codrii stău sub paza plișcoșilor vultani.

*) Bogdăneștii, sat din județul Sucevei, lîngă mănistirea Rîșca.

Acole, aŭ copiiĭ obraziĭ ca harbuzul,
Şi dinţiĭ lor în gură mărunţĭ sînt ca hurmuzul,
Pe capul lor cresc albe mătăşĭ de păpuşoĭ;
Ca ceriul după ploaïe sînt ochiĭ lor vioĭ.

Pe netedele şesurĭ de-alungul prunduite,
Alearga Rîşca iute pe bolovanĭ pestriţĭ,
Şi apele senine de ceriŭ înveselite,
Se îndosesc sub malurĭ, s'ascund pe sub răchiţĭ.

In fund, colo sub nourĭ, un munte ce-ĭ zic Pleşul,
Apare la statură înalt ca urieşul;
Alăturea cu dînsul par dealurile micĭ
Ş'atît de umilite, că seamăn'a piticĭ.

La vale, unde Rîşca din mal bucăţĭ desprinde
De humă,—unde şesul ie coperit de scaĭ,
O punte urieşă pe apă se întinde,
Ca şi acea pe care grăbesc proştiĭ la raĭ...

Vorbareţele găşte aleargă pe scursură,
Se linciuresc în apă şi nu maĭ tac din gură;—
Zburlite şi sfătoase, dar goale de ideĭ,
Sînt cepelege iele ca unele femeĭ...

In piedică pus calul, tot paşte şi tot sare;
Iel poartă ca şi hoţul obeze la picioare;
De osebire numai că bietul condamnat,
De şi ie pus în fere nici iarbă n'a furat...

RÎȘCA*)

În vremile trecute pe cînd ĭera Moldova
De dușmanĭ osîndită sub foc și sub cuțit,
Această mănăstire precum o spune slova
Uricelor bătrîne, sub Rareș s'a zidit.

Privilește aleasă! — o manină clădire
De munte se rădică, din sus de mănăstire;
De-asupra luĭ în zare, alțĭ munțĭ și maĭ pustiĭ
Apar ca niște pete de nourĭ cenușiĭ.

La sud, de unde vine căldura arzătoare,
Cu florĭ de primavară și cîrdurĭ de cucoare,
Se vede o pădure de brazĭ și de fagănĭ,
Ce sînt voinicĭ și sprintenĭ, ca nișteflăcăoanĭ.

*) Rișca, mănăstire din județul Sucevei.

O goală înălțime spre Bogdăneștĭ apare ;
Pe dînsa petre goale staŭ amenințătoare ;
Acolo 'n miezul verei, cînd timpu-ĭ secetos,
Verdeața se subție pe dealul ciolănos.

Pe culmea ce scoboară din răcea miază-noapte,
De unde peste lume se lasă frig și moarte,
Se vede o pădure de zdravenĭ și de tarĭ
Stejărĭ ce se frămîntă cu viscolele marĭ.

La stînga mănăstireĭ, prin loziĭ Rîșca vine,
Cu ape încrețite și vesele și line ;
In limpedelé apeĭ vezĭ prundul mărunțel,
Și pe revărsătură iea curge subțirel. —

Sub muntele sălbatic apare mănăstirea,
Bătrînă, cuvioasă, — iea stă spre amintirea
Luĭ Rareș-Voevodul, păscar la cap deștept,
Ce-adese orĭ cu moartea venit-a pept la pept.

Clopotnița cea albă la poartă străjuĭește,
Și peatra cenusie în zid îmbătrînește,
Căcĭ ne'mblînzită-ĭ firea și are timpul dinții,
Ce-adînc în piatră roade și 'n inimă și mințĭ...

In vesela grădină, în liniște visază
Garofa și levantul cu macul alb și creț; —
O! dragi primăvărele, pe voi vă cultivează
Ilarion*), bătrînul cel vesel și glumeț...

La mijloc stă movila cea arteficială;
Pe dînsa, o cărare aleargă în spirală;
Iea seamănă să fie un clopot de pămînt,
Pe care copăceiĭ se leagănă de vînt.

Un pavilion de scînduri sub arbori se iveşte;
Acoperit iel ieste cu scoarță de copac,
Și zmeura cea coaptă pe tufe înroșește;
Condurul stă alături cu adormitul mac.

Trist clopotul s'aude plîngînd în departare,
Și limba dureroasă a clopotuluĭ mare
In usnă cînd loveşte, închiagă un cuvînt,
Ce parcă jalnic chiamă pe Rareș din mormînt...

*) Un bătrîn călugăr, bine cunoscut în mănăstire pentru glumele, ce tot deauna știca să le spue cu mult talent.

IAZUL

Vîntul ce-aduce palidă ceaţă,
Din sudul zileï bate cumplit;
Tulburat, vînăt, schimbat la faţă,
Seamănă iazul a plumb topit.

Albele valurï de-a rîndul saltă,
Şi 'n departare iele se par
Că-s niştе albe paserï de baltă,
Çe'n adîncime pe rînd dispar.

Dar cînd slăbeşte vîntul de-a bate,
Iazul la faţă se face blînd,
Nu maï vezï ape de iel certate,
Nicï s'aud glasurï prin stuh plîngînd.

Frumos sub malurï, frumos în zare,
Atuncï la faţă iel vesel pare ;
Pînzişul apeï cel mişcător,
Rîde sub ceriul scînteitor,

Pe dunga undeï ştiuca se joacă ;
Pe stuh un şerpe stă împletit,
Iar cocostîrcul răpede toacă
Pe vîrful moreï cel ascuţit.

Pe sub mătreaţa cea plutitoare,
Prin care ochiï abia pătrund,
Incet se mişcă o lipitoare
Şi pe încetul se lasă 'n fund.

Papura verde pe baltă creşte
Cum pe şes creşte verdele fîn ;
Alăturï stuhul alb să iveşte,
Ca barba albă de om bătrîn...

Colo, sub maluri, în mari cotloane
S'adună racii şi 'n mîl s'ascund,
Căci apa-i mare şi prin bulboane
Nici cu prăjîna nu-i dai de fund.

Aşa viaţa ca iazul are
Adîncuri negre de suferinţi;
Vîntul durerei cînd suflă tare,
Duce sub valuri bietele minţi...

STATIVILE.

Colo, lîngă fereastă staŭ stativele puse,
Pe sul şi pe vergele sînt firele aduse;
Ş'o harnică nevastă luînd catrinţa'n brîŭ,
Urzala o mînjăşte cu aluat de grîŭ.

Iea pînza o slăbeşte mutînd slobozitorul,
Pe sul apoï o strînge ş'o prinde cu zăvorul;
Mergînd lîngă vergele înoadă un fir rupt
Şi repede ţăranca s'apucă de ţesut.

Picioarele tot una pe călcător apasă,
Şi scripţul cu grăbire se mişcă rotitor;
O iţă se rădică şi alta'n jos se lasă,
Iar stativa'n lovire dă glas scîrţiitor.

Suveica pintre fire alunecă departe,
Apoi vatala bate în pînză îndesat,
Și firele de iţe în jos, în sus purtate,
Cu spata prinse bine rostesc neîncetat.

Cînd harnica nevastă slăbește în verigă,
Urzala vine, scade păn' lîngă lopăţică ;
Pe sul tot crește pînza și coţii tot sporesc ;—
Ţesutul începează cînd firele stîrșesc.

Această pînză are menire să'mpărţască
Căldura, obosala cu ceĭ cari muncesc,
Căcĭ de abia cusută cămeșa ţerănească,
Scălda:ă-ĭ în sudoarea acelor ce prășesc. —

SORȚARIĬ.

Flăcăiĭ ca la horă pe un tăpșan staŭ roată,
Pe rînd tot băetanul îșĭ trage sorțul seŭ,
Iar mamele bătrîne cu inima maĭ moartă,
Privesc cum părul cade sub foarfecă mereŭ..

Le doare mult pe iele și peptul lor se bate,
Și fie care cată jelind al ieĭ odor:
Căcĭ foarfeca ce taie din pletele bogate,
Nemilostivă taie din inimile lor. —

Cu toate-acestea nime nu știe ce tărie,
Cît foc și ce virtute se află în popor ;
Flăcăul de la țară deprins la plugărie,
In luptă trage brazdă adîncă de omor . . .

Vedeți-ĭ cum toți mîndri pășesc de la o laltă
Cu fețele voioase ca tinerețea lor,
Și'ntocmaĭ ca la nuntă ieĭ chiuie și saltă,
Incît privind la dînșiĭ simțești un talnic dor.

«Tacĭ mamă, nu maĭ plînge !» un copilandru zice
Bătrîneĭ ce de jale abia poate grăi ;
«De-a fi să mor, stîrșitul mă va găsi ș'aice, —
«Iar de-oĭŭ trăi, mulțĭ dușmanĭ ca iarba voĭ cosi . . .

«Aș vra un cal sub mine ca Vinteș din poveste ;
«Trierător al morțeĭ, dînd roate fară veste;
«Prin carne și prin sînge cumplit aș triera
«Și sabia flămîndă în teacă n'ar maĭ sta.

«Măĭ frate !» zice altul : «Cu mine și cu tine,
«N'or șugui păgînĭĭ . . . tu știĭ anul trecut
«Cînd în bîrlog ursoaica m'a prins brățiș pe mine
«Cum tu cu barda capul bucățĭ i l-aĭ făcut.»

«Așa ie măi fîrtate!— Romînul din nascare
«Vîrtos ie ca amnariul și din bîrlog cînd sare
«Dihania pe dînsul, iea sare în mormînt,
«Căci barda și securea surorile luĭ sînt...

Astteliŭ sorțarii noștri vorbesc cu vitejie,
Și toțĭ la glasul țărei cu mîndră bărbăție
Ca la o serbătoare pășesc cîntînd voios,
Și'n mîna lor oțelul se face maĭ tăios...

ARMINDENUL.

In frumoasa noastră țară luna florilor sosește,
Cu senin și cu lumină ziua se împodobește;
Pe mlădița mugurie frunzele se desvălesc,
Și de pulbere de aur fluturași strălucesc.

Prin livezi acum s'arată pîlcuri vesele de lume,
Om cu om se înfrățește, toate vorbele sînt glume;
Spre ogoare ceriul cată cu ochi bine-voitori,
Și pe fețele voioase bucuria pune flori.

Jos pe iarbă staŭ întinse läicere înflorite,
Și pe iele se arată strächinile zmălțuite,
Pînea albă stă alături cu malaiul auriŭ,
Iar de-o parte mari ulcioare pline toate cu rachiŭ.

La o vatră pe cîrlige spînzură un ceaun mare,
Și alătnrea așteaptă melesteul țerănesc;
Mielul gras, înset, cu lene se învîrte pe frigare,
Și găluștele cu clocot în ulcele se sfădesc.

Jos, sub nucul aromatic, toți la umbră se așază,
Cobza, naiul și vioara pe Arminden îl serbează;
Sus paharul se rădică, sănătățile pornesc,
Și cu cît se trece vinul, vorbele se înmulțesc..

Un moșneag cu barba albă, veac bătrîn cu gheba'n spate,
Zice: «Multă sănătate! vouă mesenï de prin sate;—
«De voiți o primavară cu florï albe de la raï,
«După datinile țereï să cinstim pe întâï Maï;

«Și de vreți coșare pline și de vreți pline hambare,
«Luna roadelor iubite o primiți voios, cu vin;
«Iar de vreți în poloboace se nu prindă vinul floare,
«Faceți, cum făceaŭ strămunï;—la Arminden beți pelin.»

VAPORUL.

Pe-al apeï luciŭ mișcător,
Vaporu 'naintează,
Iar aburul șuerător
Drum bun la toți urează,
Și roțile neîncetat
Bat apa cadențat.

Infuriet, spumegător,
Cu coamele luĭ albe
Aleargă valul spre vapor,
Formînd în juru-ĭ salbe;
Lungĭ creste albe ninsoriï,
Pe cîmpiĭ azuriĭ.

Sus, stă cîrmaciul nemișcat,
Iel roata învîrtește;
Focarul negru tatuat,
Cuptoarele hrănește;
Din babelul fumegător
Iesă un negru nor.

Balcanii falnicí și stîncoșĭ
La dreapta se arată,
Giganți de peatră fioroșĭ,
Cu fruntea fulgerată:
Ieĭ poartă pe-a lor cap slăvit,
Coroane de granit.

Colo, în fund, vechiul Cartal,
In zare se ivește;
Din timpul tradițional
Moldoveĭ iel vorbește
De voevodul cel vestit;
Leonida cumplit.

O! fluviŭ vechiŭ, străjer bătrîn,
Aicĭ odinioară,
Vodă Ioan [1]), cumplit romîn,
Luptat-a pentru țară! —
Iel a murit, nemuritor
Pentru al său popor:..

Dar mîndrul soare spre apus
Treptat, treptat se pleacă,
Şi jos şi sus şi prin prejur,
Pustiul lumea 'nbracă ; —
Pe ceriü călătoreşte-un nor, —
Pe ape,—un vapor...

REVARSATUL ZILEĬ.

Aurora azurie,
La obraz trandafirie,
Să deşteaptă cu uimire,
Dintr'a nopţeĭ amorţire.

Lină, tainică lumină,
Inimile ea 'nsenină,
Şi cu zimbet de mireasă,
Prevesteşte-o zi frumoasă.

De-a zileĭ bucurie
Fuge noaptea 'n veçnicie ; —
Focul steleĭ tot clipeşte
Ca un ochiŭ, ce oboseşte.

Fluturele, vie floare
De crin alb cu aripioare,
Pe un tînăr trandafir
Dezmierdat ie de zefir.

Ciccîrlia 'n ceriu s'avîntă
Și se urcă și tot cîntă,
Pănă ce din ochi o perzi
Ș'o auzi fără s'o vezi.

Iarba încă rourată,
De picioare nu-i călcată
Tinere, nepipăite
Florile-acum par urzite.

Ș'așa-i ceriul de senin,
Incît prin albastrul seu,
Acei cari se închin,
Ar videa pe dumnezeu . . .

CARUL

Soarele ie la amia-zî, cînd și cînd lin abureşte
Peste lumea arzătoare răcorosul vereĭ vînt;
La deal carul abia urcă, trage boul, opinteşte,
Scărţie roţile, ţipă, greu apasă în pămînt.

In ştergar şi în catrinţă, drăgălaşa mult romînă
Stă pe car şi la sin dulce copilaşul ţine iea;
Iar pe lîngă car păşeşte un romîn, iel boiĭ mînă,
Şi din cînd în cînd le strigă şi-ĭ îndeamnă a urca.

Apoĭ carul se opreşte sub răcfliţile din vale,
Unde mierla cu plisc galbăn, şuieră prin tufăriş,
Pe o papişte frumoasă ieĭ s'abat din a lor cale,
Boiĭ osteniţĭ greu suflă sub frunzosul ariniş.

Mama pruncul îşi dezmeardă şi iel mamei voios rîde ;
Cînd iel rîde pentru mamă, par' că cerul se deschide...
Pe proţap romînul şede şi ciopleşte un răsteŭ,
Boiï plăvanï cu marï coarne apă beŭ de la părĕŭ.

1875. Conv. Lit. an. VIII pag. 316

FURTUNA.

Ceriul ie negru și orb de soare,
Precum ie ochiul celuĭ ce moare ;
Seamănă rîul a plumb topit :
Nourul suflet posomorit...
Nimic s'aude, nicĭ o suflare,
Nicĭ o viață, nicĭ o mișcare ;
Tot universul întunecat,
In somn de moarte ie îngropat...

Pe firul ierbeĭ tremurător,
Grabnic de-odată trece-un fior, —
Lumea la față pare schimbată;
Frunza electric ie scuturată ;
Ca un balaur șuerător
Vîjîĭe vîntul înfrozitor ;

M
Ci
P(
B(

Geme furtuna ca o nebună,
Nourul scapără, urlă și tună;
Pe ceriul negru alba săgeată,
Din întuneric eată-o, eată!
Precum un șerpe alb, luminos,
Zigzaguri face, se rupe 'n jos,
Și iute cade, spăimîntător,
Cu glas de trăsnet asurzitor.

In limbi de flacări focul se 'nalță;
Fumul cel vînăt, roșia ceață
Creşte, se 'ntinde neîncetat;
Arde stejarul cel fulgerat. —
Vîrful său geme se încovoaie,
Crengile 'n flacări plesnesc, se'ndoaie;
Un crac trosneşte, se rupe-arzînd,
Scînteĭ prin ceață se văd plutind.

Totul ie spaimă, neagră turbare,
Selbătăcie făr' de hotare;
Spumegă apele și clocotesc,
Vînturi cu flacări se învrăjbesc...

Pe șesuri iarba ieste mîlită,
Sacara albă stă încîlcită;
Plopii de frunze sînt dezbracați,
La pămînt fagii zac resturnați. —

Ca oase albe ce-s nemişcate,
Crengi de mesteacăn vezi înşirate:
Nimic zimbeşte, nimiç nu-i viŭ,
Pămîntul ieste mare pustiŭ.

Apoi, pe 'ncetul vîntul slăbeşte.
Şi al furtunei glas amorţeşte;
Dispar a morţei negre fiori
Şi ploaĭea trece şi pintre nori,
Mari ochi albaştri ceriul deschide;
Semănătura voioasă rîde.

Sub dîmb, în vale, prin ciriteĭ,
Tălănci resună şi clopoţeĭ;
Voioşi păstorii prin crîng s'arată,
Oile zbiară şi mieii saltă;
Curge puhoiul spumegător,
In depărtare tunete mor;
Soarele-apare, uñ curcubeŭ
Bea apă dulce de la pîrăŭ...

TRÎNTA VOINICEASCĂ.

In zi de bucurie, în zi de sărbătoare,
Cînd plugul şi plugariul ogorul părăsesc,
Jos, sub răchiţĭ bătrîne, de raze umbritoare,
Pe o saltea de iarbă flăcăiĭ se lungesc.

La miază-zi, pe culmea de tufe rugenite.
Se văd nişte ocoale, cu lungĭ şurĭ pentru boĭ,
Şi cumpenĭ de fîntînă şi case stuhuite,
Şi nişte răsfaţate grădinĭ cu păpuşoĭ.

Flăcăiĭ jos la umbră, staŭ răzămaţĭ în coate,
Aŭ bonde şi curele, aŭ cuşme ţurcăneştĭ;
Ieĭ sînt plinĭ de putere, ieĭ spetele aŭ late,
Aŭ braţe oţelite şi pumnĭ aŭ voiniceştĭ.

Și cum tot stați de vorbă pe iarba la răcoare,
Iat'un voinic se scoală și zice la ai săi:
«Care din voi se prinde în zi de sărbătoare
«La trîntă voinicească cu mine, măi flăcăi?»

«Ieu!» zice un naprasnic cu brațele vînoase,
Cu peptul ca de taur, cu gîtul scurt și gros,
Și iute se desbracă de bonda cea lănoasă,
Și-și leapădă curaua voinicul cel pletos.

Apoi unul și altul flăcăii de odată,
Se 'ncleștă de aproape cu brațele cruciș;
Se pleacă ieĭ de mijloc, se scutură, se saltă,
La stînga și la dreapta se tot aduc horțiș.

Cu brațele 'mpletite, mai stați și greu răsuflă,
Sudorile ca bobul curg de pe fruntea lor;
Apoi se prind de mijloc, în sus pe rînd se umflă;
Și dîndu-și cîte-o roată vin tot pe un picior.

«Destul copiĭ!» atuncea lor un moșneag le spune,
Moșneag ce-abia se mișcă plecat pe un toiag;
«De veți lupta și mîne, tot nu vă veți răpune,
«Căci voua mama țîța v'o dat-o pe sub prag...(*)

*). Voinicii și nesdravanii poveștilor sugeau țîța pe sub pragul casei.

CĂRĂUȘII.

Pe crivățul cel friguros,
Viind iarna cumplită,
Din nourul întunecos
Curg fulgii ca prin sită,
Și ninge, ninge 'nvăluind
Pământul înălbind.

Pe un podiș întins, pustiu
Cît ochiĭ pot cuprinde,
Omătul, valurĭ ca un riu,
Mereŭ, mereŭ se'ntinde,
Și vînturile toate'n cor
Spulberă îngrozitor!

Din mia-zî-noapte spre apus
Intunecimea crește;
Pustiul jos, pustiul sus.
Spăimîntător domnește;
Jos, ochiĭ văd albe cîmpiĭ,
Sus, nourĭ plumburiĭ.

Lung şir de săniĭ greŭ urnesc
La deal o grea podvoadă,
Şi om şi boŭ din pas slăbesc..
Ieĭ nu maĭ pot să vadă
Prin viforul spulberător
Şi înăduşitor.—

Ieĭ duc armateĭ proviant,
Căcĭ oarda moscovită,
Intr'un avînt puţin constant,
De Turcĭ fiind zdrobită,
La domnul Căciularilor,
Ceruse ajutor.

Ş'acuma două lunĭ din an,
De cînd a noastră ceată,
Flămînd îl ţine pe Osman
In Plevna cea turbată,
Şi drept orez capătă iel
Grăunţe de oţel...

Sleiţĭ de frig şi fripţĭ de ger
Şi toţĭ albĭ de ninsoare,
Romînĭ caută la ceriŭ,
Dar vaĭ! nicĭ o scapare...
Ninsorile se indesesc;
Mereŭ troieniĭ cresc.

Nădejde nu-ĭ, scapare nu-ĭ!
Zapada albă cerne;
Pe feţele pămîntului
Alb giulgiŭ se aşterne,

Şi om şi boŭ abia rezbat
Prin viscolul turbat.

Sărman ilot, tremurător
In cîmp iel se opreşte;
Cazacul [1]) suflă sleitor
Şi sîngele sleieşte;
Şi toţĭ de ger învineţesc,
De ger toţi amorţesc.

Dar noaptea vine pe pămînt,
Şi tristă ie şi neagră,
Ie neagră ca negrul mormînt;
Pe cal negru aleargă,
Şi după iea pe rîpĭ, pe văĭ
Alerg lupiı potăĭ.

De frig tot omul înlemnit,
Cu răguşite şoapte,
După un stog s'a îndosit
De crivăţul de noapte,
Şi toţĭ sub stog zac tremurînd,
Războiul blăstămînd...

[1]) Cazacul ieste numirea ce daŭ ţaraniĭ vintuluĭ ce bate despre răsărit.

ARĂTURA.

Colo'n zare, la dumbravă, de cu ziuă pănă'n sară,
Pe o coastă ţălinoasă adînc plugurile ară;
Flăcăoanii voinici, tineri, îmbrăcaţi în cămeşoi,
Plugul unii ţîn de coarne, alţii merg pe lîngă boi.

Ferul taie brazda feliĭ şi pe cîmpul ce 'nverzeşte,
Dunga lucie şi neagră ca un şerpe se lungeşte;
Boiĭ fraţi de plugărie, trag, se opintesc în jug,
Şi oticul dă afară lutul grămădit în plug.

Rîma vînătă pe brazdă, se subţie, se întinde,
Apoi cioara, clonţ de pradă, viind răpede o prinde,
Iar un iepure, neam mare, cu urechile de soiŭ,
Spăriet din covru [1]) sare şi aleargă spre zăvoiŭ.

---

[1]). Covru se numeşte în popor culcuşul epureluĭ.

Un bătrîn cu barbă albă şi cu spete corogite,
Care tîrîie pe cîrjă nişte zile învechite,
Intîlnind sămănătorii, ce s'apropie de hat,
Se opreşte şi le zice: «noroc bun la sămanat!»

.

Tunetul prin bubuire viu respunde la urare,
Nourul cel plin de apă, iubitorul de ogoare,
In albastru eată-l vine răpede, mînat de vînt,
Şi plouînd iel varsă mană, varsă aur pe pămînt.

.

PREUTEŞTII [1])

Văĭ frumoase, înflorite,
Şi de soare poleite,
Aicĭ apele curg viĭ,
Undind numaĭ bucuriĭ....

Pe o culme răsfăţată,
Şi de rouă adapată,
Fluturiĭ se veselesc
Şi cu florile vorbesc,...
Din pădurea înfrunzită,
De lumină îndrăgită,
Paltinul şi cu giugastrul,
Pintre nouriĭ văd albastrul ;
In fund schitul [1]) se iveşte,
Şi sub arboriĭ înălbeşte;
Crucea, simbol creştinesc,
Rîde soareluĭ ceresc,
Holmul, [1]) cu fruntea 'nverzită,
Şi cu iarba necosită,
Brana [1]) apă ce şopteşte,
Că 'n iea ceriul se priveşte ;
Ciriteiul [1]) cu albine,
Cu izvoare cristaline,

Cu livezile de merĭ,
Ce plăcute-s la vederĭ.
Reproduc trecutul meu,
In colorĭ de curcubeŭ ...

Aicĭ, pe aceste văĭ
Am deschis ochiĭ întâĭ:
Aicĭ, în copilărie
Mi-a fost traiul poĭezie;
Aicĭ maica mea iubită
Fost-a maică fericită; —
Aicĭ iea sub ceriŭ curat,
Mi-a zîmbit, m'a sărutat, —

Toate staŭ în legătură;
Aicĭ, — cu a mea făptură,
Lacrimĭ, bucuriĭ, orĭ ce:
Glas, viață, soare, ste,
Floare, ceriŭ și neființă
Fac cu mine o ființă ...

---

[1]) Preuteștiĭ, sat pe apa Șomuzuluĭ, județul Sucevei ieste locul unde niam născut. [1]) Schitul aflător pe această moșie ieste după tradiție de vr'o două sute de anĭ și a fost reînoit în secolŭl trecut; aicĭ se află oasele părinților meĭ, proprietariĭ acesteĭ moșii până la 1847. [1]) Holmul numele unuĭ deal. [1]) Brana, apă ce vine despre schit, trece prin vatra satuluĭ și se varsă în Șomuz. [1]) Ciriteiul, o livadă unde iera prisaca.

ERATA

Pag.	rîndu	în loc de:	Să se citească:
14	3	să-şi lese	să-ţi lese
18	8	Imĭ aduce	Imĭ arată
25	9	cînd n'am crediuţă	cînd nu maĭ am credinţă
26	2	cu	ca
31	5	orbiţi de soare	orbiţĭ de lacrimĭ
32	5	Azĭ iubire ta femee	Azĭ iubirea de femee
»	8	iubirea	iubito,
36	8	să-l tae	să-l tac.
54	1	ştinţa	ştiinţa
58	15	Contemp. anul IX	anul IV
62	11	înduioşare	înduioşere
65	2	împtetrĭt	împĭetrit
65	10	cinstca	cinstea
66	15	al	a-l
68	5	Dar ce fiorĭ	Dar ce florĭ.
70	1	prievesc	privesc
72	1 de jos	Eă-me	Fă-mă
109	9	uu	Un
114	4	ce	ca
119	2	verdăţă	verdeaţă
122	12	cu deget	un deget
124	12	cîntă zbor	cîntă, zbor
132	8	dinocolo pămînt	dincolo de pămînt
133	14	şi'n urma lor	şi'n faţa lor
133	20	gloriss	glorios
135	7	sfir	safir
141	8	creturĭ	creţurĭ
144	5	Cînd de treĭ	Cînd de treĭ orĭ
149	1	copiĭ	copiiĭ
»	»	obraziĭ	obrajiĭ
169	9	răcliţele	rachĭţele
169	»	papiste	pajiste.

TABLA DE MATERIĬ

PAG.

Prefață

Amor și lacrimĭ

1. Luna . . . 5
2. Glasul tău . . 6
3. În vie . . . 6
4. Privighitoarea . 8
5. În biserică . . 9
6. Amintire . . . 11
7. Din trecut . . 13
8. Femeĭa . . . 15
9. Firul dragosteĭ . 16
10. Dragostea pĭerdută . 17
11. Cine-mĭ vede sufe-rința . . . 19
12. Pe un album . . 21
13. Sînt vinovat . . 22
14. Te-am vădut . . 23
15. Părere de rău . . 25
16. La mormînt . . 27
17. Mustrările iubireĭ . 29
18. Întuneric . . 31
19. Urîtul . . . 33
20. C durere . . . 35
21. Lipsa ĭeĭ . . . 37
22. Dedicație . . . 39
23. Strofe . . . 41
24. Ruga . . . 43

PAG.

Gînduri negre.

25. Ce să maĭ scriu? . 47
26. Nefericitul . . 49
27. Pulvis et umbra. . . 51
28. Viața . . . 53
29. Izvor de lumină . 55
30. Fericire . . . 56
31. Zile de primăvară 57
32. Improvist . . 59
33. Vermele . . 60
34. Pe un album . . 61
35. Desgust . . . 62
36. Sfîrșască-sĕ . . 64
37. Inima tristă . . 65
38. Dor străin . . 67
39. Suflet srist . . 68
40. Reutatea . . . 70
41. Pĭerdut . . . 72
42. Lumea . . . 73
43. O lacrimă. . . 75

Pasteluri

44. Moșiĭ . . 79
45. Duminica mare 81
46. Leagănul . 83
47. Apusul soareluĭ 84
48. Țarina . . 87
49. Busuiocul. . 89
50. Stejariĭ . . 91

	PAG.
51. Pîrăul	93
52. Fluturiĭ	95
53. Sihla.	97
54. Jenica	101
55. Pe Dunărea	102
56. Prăşitoriĭ	104
57. Moara	106
58. O fată şi un flăcău	109
59. Sara luĭ Sf. Vasile	111
60. Fragiĭ	114
61. Stelele	116
62. Florile	117
63. Prisaca	119
64. Privighitoarea	121
65. Dumbrava de la Preuteştĭ	123
66. Florica	126
67. Pescariul	127
68. Iarmarocul	226
69. Marea	132
70. Două copile	135
71. Glasul ceriuluĭ	136
72. Mărtişor	137
73. Brădăţelul	139
74. Suceava	143
75. Moldova	145
76. Bogdăneştiĭ	148
77. Rîşca	151
78. Iazul	154
79. Stativile	157
80. Sorţariĭ	159
81. Armindenul	162
82. Vaporul	164
83. Revarsatul zileĭ	167
84. Carul	169
35. Furtuna	171
86. Trîntă voinicească	174
87. Cărăuşiĭ	176
88. Arătura	179
89. Preuteştiĭ	181

VERIFICAT
1987